

**MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE ȘI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
UNIVERSITATEA „PETRU MAIOR” DIN TÎRGU MUREȘ
FACULTATEA DE ȘTIINȚE ȘI LITERE**

TEZĂ DE DOCTORAT

CONDUCĂTORI ȘTIINȚIFICI:

Prof. univ. dr. Iulian BOLDEA

Prof. univ. dr. Cornel MORARU

DOCTORAND:

Albina PUSKÁS-BAJKÓ

TÎRGU MUREȘ

2016

**MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE ȘI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
UNIVERSITATEA „PETRU MAIOR” DIN TÎRGU MUREȘ
FACULTATEA DE ȘTIINȚE ȘI LITERE**

IMAGINEA LITERARĂ A ȚIGĂNCII

CONDUCĂTORI ȘTIINȚIFICI:

Prof. univ. dr. Iulian BOLDEA

Prof. univ. dr. Cornel MORARU

DOCTORAND:

Albina PUSKÁS-BAJKÓ

TÎRGU MUREȘ

2016

CUPRINS

ARGUMENT	Error! Bookmark not defined.
1. Cine este țigancă literară?	Error! Bookmark not defined.
4. Țigancă în studii	Error! Bookmark not defined.
5. Existența paradisiacă	Error! Bookmark not defined.
6. Ambivalența	Error! Bookmark not defined.
7. Frumusețea	Error! Bookmark not defined.
CAPITOLUL I: Alteritatea țigăncii	Error! Bookmark not defined.
1.1. Alteritatea radicală a țigăncii	Error! Bookmark not defined.
1.2. Aspect Oriental și exotic	Error! Bookmark not defined.
1.3. Îmblânzirea țigăncii	Error! Bookmark not defined.
1.4. Absența informației	Error! Bookmark not defined.
1.5. Sakuntala-Rada, eterna străină	Error! Bookmark not defined.
CAPITOLUL AL II-LEA: Inițiativa țigăncă	Error! Bookmark not defined.
2.1. Țigancă, figură inițiativă în <i>Narcissus și Gură-de-Aur</i>	Error! Bookmark not defined.
2.2. Complexul lui Oedip implicând o mamă țigăncă	Error! Bookmark not defined.
2.3. <i>La țigănci</i>, poarta către transcendent	Error! Bookmark not defined.
2.4. Prostituata – inițiativă în sacralitatea morții	Error! Bookmark not defined.
2.5. Evenimentul voyeuristic în <i>Sakuntala</i>	Error! Bookmark not defined.
CAPITOLUL AL III-LEA: Travestiul țigăncii	Error! Bookmark not defined.
3.1. Trecerea metaforică a frontierelor prin travesti în <i>Commedia dell'arte</i>	Error! Bookmark not defined.
3.2. Masca țiganului în opera lui Ben Johnson	Error! Bookmark not defined.
3.3. Standardul dublu al travestiului în <i>The Rover</i>	Error! Bookmark not defined.
3.4. Ambiguitate sexuală sporită de travesti în cazul lui Mignon, din <i>Anii de ucenicie ai lui Wilhelm Meister</i> (1795), de Goethe	Error! Bookmark not defined.
3.5. Travestirea Estellei din <i>Marile Speranțe</i>	Error! Bookmark not defined.
3.6. Travestiul lui Consuelo – transcenderea frontierelor politice	Error! Bookmark not defined.

<u>CAPITOLUL AL IV-LEA: Tiganca falsă</u>	Error! Bookmark not defined.
<u>4.1. Renașterea -„Tigani din Egipt”</u>	Error! Bookmark not defined.
<u>4.2. Cleopatra, o țigancă faraon</u>	Error! Bookmark not defined.
<u>4.3. <i>La gitaniilla</i>- țigăncușa falsă a lui Cervantes</u>	Error! Bookmark not defined.
<u>4.4. Zerbinette – o <i>colombina</i> francezoaică deghizată în țigancă</u>	Error! Bookmark not defined.
<u>4.5. Fascinanta <i>gitane</i> falsă Esmeralda din <i>Notre Dame de Paris</i></u>	Error! Bookmark not defined.
<u>4.6. Esmeralda/ Quasimodo – Sublimul/ Grotescul</u>	Error! Bookmark not defined.
<u>4.7. Hibriditatea lui Maggie în întâlnirea ei cu grupul <i>romanischal</i> din <i>Moara de pe Floss</i></u>	Error! Bookmark not defined.
defined.	
<u>4.8. Androginia țigăncii Orlando</u>	Error! Bookmark not defined.
<u>CAPITOLUL AL V-LEA: Tiganca roabă</u>	Error! Bookmark not defined.
<u>5.1. Vânătoria de țigancă</u>	Error! Bookmark not defined.
<u>5.2. <i>Țigăncușa de la ietac</i> – ius <i>primae noctis</i> și răzbunarea iubirii</u>	Error! Bookmark not defined.
<u>5.3. Tiganca de prăsilă – frumusețea ca un bun mișcător</u>	Error! Bookmark not defined.
<u>5.4. Evoluția țigăncii Marga, de la seducătoare vicleană la sacrificiul dragostei</u>	Error! Bookmark not defined.
<u>5.5. Secretul rușinos din trecut în <i>Vinul de viață lungă</i></u>	Error! Bookmark not defined.
<u>5.6. Voyeurismul bărbatului alb, Manole Arcașul</u>	Error! Bookmark not defined.
<u>5.7. Efectul fecioarei/ prostituate Rada</u>	Error! Bookmark not defined.
<u>5.8. Roaba seducătoare Maiorca în <i>Manuscrisul fanariot</i></u>	Error! Bookmark not defined.
<u>CAPITOLUL AL VI-LEA: Tiganca seducătoare</u>	Error! Bookmark not defined.
<u>6.1. Seducția personificată: Preciosa și Zerbinette</u>	Error! Bookmark not defined.
<u>6.2. Tiganca femme fatale, Liance și Consuelo</u>	Error! Bookmark not defined.
<u>6.3. Tiganca mama-natură</u>	Error! Bookmark not defined.
<u>6.4. Abiectul atractiv</u>	Error! Bookmark not defined.
<u>6.5. Zigeunerromantik - Tiganca în literatura germană a anilor 1800</u>	Error! Bookmark not defined.
<u>6.6. Tiganca păcătoasă</u>	Error! Bookmark not defined.
<u>6.7. Madona <i>zincali</i>, Fedalma</u>	Error! Bookmark not defined.
<u>6.8. Mitul fascinant al țigăncii perfecte (<i>Zemfira, Esmeralda, Carmen și Rusalina</i>)</u>	Error! Bookmark not defined.
defined.	

[6.9. Definirea inefabilei Zaraza](#) ..... **Error! Bookmark not defined.**

CAPITOLUL AL VII-LEA: Vrăjitoarea țigancă ..... **Error! Bookmark not defined.**

[7.1. *Malleus maleficarum* – manualul vânătorilor de vrăjitoare](#) ..... **Error! Bookmark not defined.**

[7.2. Mama-vrăjitoare Brândușa, Baba Hârcă și Kiva](#) ..... **Error! Bookmark not defined.**

[7.3. Egipteanca Isabella, amanta vrăjitoare a lui Carol V](#) ..... **Error! Bookmark not defined.**

[7.4. Vrăjitoarele androgine Meg Merrilies și Sosotris](#) ..... **Error! Bookmark not defined.**

[7.5. Androginia ghicitoareii Sosotris](#) ..... **Error! Bookmark not defined.**

[7.6. Vrăjitoarea ucigașă Esmeralda](#) ..... **Error! Bookmark not defined.**

[7.7. *La Madonna e la Zingarella*](#) ..... **Error! Bookmark not defined.**

[7.8. Vrăjitoarea *șukarhin* din *Cântice țigănești* de Miron Radu Paraschivescu](#) **Error! Bookmark not defined.**

[7.9. Lișca, ghicitoarea înnebunită](#) ..... **Error! Bookmark not defined.**

[7.10. Demonica Zaraza](#) ..... **Error! Bookmark not defined.**

[7.11. Țigancă româncă Athena, salvatoarea omenirii?](#) ..... **Error! Bookmark not defined.**

[7.12. Fiica-discipol a vrăjitoareii-mame Tranca](#) ..... **Error! Bookmark not defined.**

CONCLUZII ..... **Error! Bookmark not defined.**

BIBLIOGRAFIE ..... **Error! Bookmark not defined.**

REZUMAT

Titlul tezei noastre este *Imaginea literară a țigăncii*, în demersul nostru fiind motivați de o curiozitate literară în ceea ce privește alteritatea radicală a acestei figuri recurente în literatura universală, mai ales în ceea ce privește literatura europeană. În alegerea temei noastre am pornit de la gândul de a prezenta felul în care acest topos continuă să fascineze publicul cititor și astăzi. Prezentarea cercetare este concretizarea unui proiect vast de analiză literară a țigăncilor literare, începând cu *la zingana/la ruffiana* din *Commedia dell'arte* din anii 1500, și țiganca faraon Cleopatra din opera shakespeariană *Antoni și Cleopatra*, (1607), continuând cu țiganca *picara* din anii 1700, (Courasche și Moll Flanders), oprindu-ne îndelung asupra figurilor cu adevărat impunătoare ale romantismului (Zemfira din *Țigani*, 1824, de Pușkin, Esmeralda din *Notre Dame de Paris*, 1831, de Victor Hugo și Carmen din opera omonimă a lui Prosper Mérimée, din 1831), și ajungând la imaginile memorabile ale țigăncilor din literatura contemporană (*Sakuntala*, de Vasile Voiculescu, 1966, Zaraza din nuvela lui Mircea Cărtărescu, din 2004 și din romanul omonim a lui Andrei Ruse din 2014, Athena din *Vrăjitoarea din Portobello*, de Paolo Coelho și Maiorca din romanul Doinei Ruști, *Manuscrisul fanariot*, din 2015).

Având în vedere actualitatea temei și nivelul ei de cercetare, partea teoretică este bazată pe numeroase studii serioase de romologie și de imagologie din ultimii ani. Analizele noastre arată o notă de noutate în domeniu, deoarece nimeni nu a mai încercat să desfășoare o cercetare de amploare în ceea ce privește exotica țigancă literară, deoarece am încercat să analizăm mai mult de patruzeci de figuri reprezentative din secolul 16., până în literatura contemporană. Fiind o lucrare cu caracter imagologic, am propus o perspectivă dominant descriptivă în care am problematizat fenomenul acestor figuri printr-o lectură hermeneutică. Deși am optat pentru o temă de maximă actualitate, imaginea marginală a țigăncii devenind ținta unor discuții aprinse în sociologie, istorie, antropologie și literatură; a trebuit să renunțăm la studiul exhaustiv al acestor leitmotive literare, și am optat pentru figurile cu adevărat

memorabile și reprezentative pentru ipoteza noastră. Având ca punct de plecare imaginea stereotipică, deranjantă a țigăncii literare, am stabilit ipoteza noastră pornind de la studii despre alteritate și cercetări asupra imagologiei, consacrate. Iată ipoteza noastră cea mai importantă: când o ”țigancă” se ivește într-un text, moravurile societății care înainte funcționau perfect, se destabilizează, fiind atacați de prezența primejdioasă care amenință tradițiile relațiilor cutumiare în cuplurile heterosexuale. Apariția ei reflectă de fapt un model societal în care moravurile ajung să fie puse sub semnul întrebării, toate teoriile și principiile ce reglementau relațiile heterosexuale de bază și dreptul la proprietate fiind aruncate în aer. Actorii societății se îndoiesc de teoriile și principiile amintite în momentul în care figura râvnită dar și respinsă, țigancă își arată disprețul față de valorile societății în care se așteaptă ca ea să trăiască. În textele analizate, toposul țigăncii va îndeplini mai multe funcții: prin întruchiparea valorilor ce se află în contrast cu normele societății, ea devine simbolul haosului moral semnalizat de figura ei în sine. În acest fel țigăncile literare vor funcționa ca elemente modificatoare a tuturor circumstanțelor, fără ca ele să se modifice vreodată, cu mici excepții, bineînțeles, anarhia obiceiurilor și deprinderilor putând fi distrusă numai cu distrugerea (fizică sau psihică) a țigăncii, totală sau parțială-prin moarte/dispariție ori prin îmblânzire. Din cauză că poporul rrom a fost întotdeauna subalternul majorității, deținând o reticență fabuloasă printre cei non-romi ca și o istorie scrisă inexistentă sau lipsa totală a literaturii lor scrise proprie până în deceniile recente, ceea ce rămâne nouă din istoria lor este acest amalgam al abjectului și al fascinantului din legislațiile europene și literatura universală, fiecare de fapt oglindindu-l pe Celălalt, într-o oglindă care deformează pozitiv sau negativ imaginea dată în repetate rânduri. Cu cuvintele Juliei Kristeva, „În acest fel, îmbinat și țesut, ambivalent, un flux eterogen marchează un teritoriu pe care pot să-l numesc al meu deoarece Celălalt, sălășluind în mine ca un alter ego, mi-l arată prin aversiune.”¹ Se poate observa cum femeii străine i se acordă mintal o senzualitate sporită. Senzualitatea ce i se conferă de către bărbați crește

---

1. ¹ Kristeva, Julia, *Powers of Horror: An Essay on Abjection, European Perspectives*, Translated by Leon S. Roudiez, Columbia University Press, New York, 1982, p. 5.

proporțional cu gradul de diferență ce i se conferă, o dorință de a o cunoaște și de a o cuceri îi motivează pe cei care o privesc. Fascinația erotică a bărbatului alb cu femeia străină/exotică provine din faptul că ea reprezintă cu totul altceva decât cu ceea ce el este obișnuit, ea este contrariul absolut al imaginii mentale a femeii preconceptuate de el. Femeia respectivă are în spate o etnie care nu se supune regulilor etniei proprii, inaccesibilitatea ei sporește din cauza bărbaților primejdioși care se află în grupul ei. Inaccesibilitatea ei incită la fantezii erotice, tradițiile ei diferite provoacă mintea bărbatului.

Cu toate că lucrarea noastră nu propune un demers exhaustiv, ea prezintă o analiză detaliată a imaginii literare ale țigăncii, scopul nostru fiind acela de a oferi o imagine corectă. Caracterul științific este asigurat de resursele bibliografice pe care le-am folosit. Dat fiind că prezenta teză are un caracter imagologic, am folosit o metodă descriptivă în care am urmărit să arătăm diferitele fațete ale constantelor stereotipice printr-o lectură analitică. Lucrarea se structurează în șapte capitole, fiecare capitol propunându-și să ofere o ipostază reprezentativă a imaginii literare a țigăncii.

Primul capitol prezintă alteritatea radicală a țigăncii literare, alteritate ce se datorează în mare parte absenței informațiilor în ceea ce privește această străină eternă. În aceste capitol arătăm felul în care în cromatica literaturii care introduce figuri de țigănci, rămân două direcții posibile pentru o prezență memorabilă: țiganca autentică, care șochează prin apariție și țiganca falsă, care pare extrem de convingătoare, dar se dovedește a fi prefăcută sau indusă în eroare în ceea ce privește originile ei (fiind răpită sau adoptată de țigani).

Al doilea capitol cercetează imaginea țigăncii inițitoare. Țiganca Lise de exemplu, din romanul *Narcis și Gură-de-aur* din 1930, de Hermann Hesse este un fel de „zeiță mamă păgână”² care funcționează ca un catalizator ce înlesnește începutul dezvoltării psiho-sexuale ale eroului Goldmund. Ea, în mod similar cu Sakuntala, este un simbol progresiv când deschide porțile spre

---

² Frederick Lubich, , *Hermann Hesse's Narciss und Goldmund: Medieval Imaginaries of (Post-) Modern Realities* în Ingo Cornils (ed.), *A Companion to the Works of Hermann Hesse*, Camden House, Rochester, New York, 2009, p.188.

un viitor pentru protagonist, în care el se poate regăsi, ea fiind prima dintre toate femeile care îl vor iubi, și îl vor alina pe băiatul frumos.

În capitolul al treilea avem ca punct de plecare travestirea țigăncii sau travestirea în țigancă, o deghizare care în marea majoritate a operelor se caracterizează prin semnalarea trecerii metaforice a frontierelor dintre sfera privatului și cel al publicului, prin masca folosită, dar printr-o tendință spre recunoașterea ei ca o alteritate periculos de atractivă. În figura *zingarei* sau *zinganei* omniprezentă în *Commedia dell'Arte*, travestirea în țigancă era una dintre măștile care permiteau femeilor să participe la viața socială din piață. De-a lungul veacurilor, ele au fost asociate în mod constant cu o imoralitate sexuală ce se datora unui stil de viață considerat dubios, contradictoriu și datorită comportamentului lor necuviincios. Această tradiție de a se transforma în țigancă a fost preluată de teatrul englezesc renascentist, făcându-și nenumărate reapariții în opera scriitorilor din secolul al XIX-lea. Masca avea o funcție metaforică în începuturile eliberării rolurilor feminine de sub autoritatea masculină.

Capitolul al patrulea se dedică portretizării țigăncii false din literatură, un exemplu fabulos pentru aceasta fiind Cleopatra țigancă din opera shakespeariană. William Shakespeare a scris piesa sa *Antoni și Cleopatra* (*Antony and Cleopatra, 1607*) bazându-se pe același clișeu incorect pe care s-au bazat mulți dintre contemporanii săi: confuzia dintre țigani și egipteni l-a făcut să o numească pe legendara Cleopatra țigancă, creând în personajul ei unul dintre cele mai memorabile eroine din istoria literaturii universale. Melanjul punctelor de vedere prin care o cunoaștem pe Cleopatra exemplifică interpretările schimbătoare ale personajului ei, de la eticheta străineii imorale la cea a faraonului onorabil.

În următorul capitol am făcut o incursiune în lumea țigăncilor roabe care în ipostaza lor literară sunt extrem de seducătoare. În operele analizate se descriu niște practici sexuale, abuzurile țigăncii roabe, atrăgătoare în rolul ei de femeie supusă de tot boierului. Ceea ce rezultă din această înțelegere sau neînțelegere a robilor romi de către stăpânii lor este o obiectivizare a tuturor sclavilor, o reducere a lor la ființe inumane, care se pot vinde, cumpăra, se poate folosi de

ei dar se poate și abuza de ei, fără represalii, deoarece ei constituiau parte din averea proprie. O obiectivizare mai sofisticată observăm în fenomenul românesc „țigancă de prăsilă”-o marginalizare dublă, care o pune într-o situație și mai vulnerabilă: „Robul nu era om, ci obiect, gata să fie cântărit, prețuit, vândut sau cumpărat, așadar nici familia de rromi nu era recunoscută ca structură a comunității, ci ca o metodă de înmulțire a robilor, similară prăsilii necuvântătoarelor domestice: o expresie des folosită era *țigancă de prăsilă*, cu sensul de femeie rromă aflată la vârsta fertilă, care *se bucura* de un preț mai ridicat, datorită faptului că putea înmulți numărul de robi ai unei gospodării.”³

În capitolul dedicat imaginii țigăncii seducătoare din literatură, am subliniat faptul cum imaginile țigăncii apar de obicei pe fundalul unei tabere de rromi nomazi. În cazul în care adoptăm perspectiva pictorului John Augustus, scrierile lui D.H. Lawrence, poeziile lui John Clare sau operele prolifiche ale *loriștilor*, portretul va avea inevitabil fundalul unui cadru rural. Soarele răsare sau apune deasupra unei tabere mici, ascunse de ochii intrușilor într-o pădure izolată de civilizație unde bărbații se ocupă cu cioplirea lemnului. O femeie îmbrăcată în culori țipătoare, cu o cămașă decoltată și o fustă lungă, de culoarea roșie, purtând în părul negru ca pana corbului un trandafir roșu și în urechi niște cercei enormi de aur, desculță, cu ochii pătrunzători de negri, cu un batic roșu, tocmai pregătește cina deasupra unui foc deschis. Un grup de copii este de obicei aproape, jucându-se lângă căruța de parcă au uitat de lume și e ei înșiși. Vizitatorul este primit cu zâmbete și muzică, oferindu-i-se o cină de carne de arici. Imaginea respectivă este una a țigăncii romantice care pune mare preț pe libertatea ei, o ființă misterioasă și obscură, fără standarde înalte în ceea ce privește nivelul de trai, dar având niște așteptări enorme când vine vorba de posibilitatea sau imposibilitatea de a acționa după propria voință și dorință. Ea trăiește într-o comuniune strânsă cu Mama-Natură, urmărind un stil de viață rural, întotdeauna diferită de femeile locuitorilor stabiliți sau non-romi, ele – deși din când în când trăiesc stabilite în orașe sau sate, duc o viață bogată în experiențe, mult mai interesantă decât cea a femeilor non-romi.

---

³ Delia Grigore, *Consecințele istoriei asupra imaginii de sine și structurării identității rromilor. Heteroidentificare stereotip-negativă și autoidentificare stigmatizată în mentalul colectiv rrom în Rromii...în căutarea stimei de sine*, Studiu introductiv, București: Vanemonde, 2007, p. 19.

În ultimul capitol ne-am dedicat portretului țigăncii vrăjitoare, o temă vastă și fascinantă. Corpusul vrăjitoarei țigănci cuprinde mai multe personalități feminine din romanele, piesele de teatru și nuvelele românești, cele mai faimoase fiind Brândușa, Baba Hârca (din scrierea *Baba Hârca. Operetă vrăjitoare* a lui Matei Millo, din 1851) sau vrăjitoarea Kiva din *Sakuntala* scrisă de Vasile Voiculescu în 1966). Brândușa, figură barocă, poate servi ca personaj creat pentru distracția cititorului, dar în povestea epopeii, ea funcționează ca cea care reușește să intre în contact, să comunice și să se facă ascultată de balauri, ostași, draci; toate activitățile ei având un aer de naturalețe naivă. Zborul ei călare pe zmei, între tărâmul realității și cea al iadului imagina pare un zbor obișnuit, într-o ficțiune în care „zei, demoni, mitologie creștină și păgână, făpturi raționale și energumeni ori produse fantastice ale magiei participă la haosul cu aparențe de ordine ale acestei lumi.(...) Budai-Deleanu se complăce și el în rapturi suprafirești, în imaginea unor locuri ale magiei, a unor tărâmurii în care vitejii stau sub puterea vrăjilor diabolice ca și cavalerii schimbați în porci în *Muntele lui Circe*.”⁴

Corpul țigăncii este o metaforă criptată a frumuseții diferite – seducătoare prin diferență – privirea masculină fiind europeană și sedusă prin mișcări languroase, calculate ale corpului perfect; spectacolul este erotizat în patru pași: în momentul în care se planifică, când se desfășoară, când se privește și când se redă într-o poveste orală sau scrisă. Rezultatul celor patru pași de erotizare este un profil din cuvinte, o siluetă poetică. Țiganca a devenit în literatură un fel de alteritate în alteritate, una dedublată; ea fiind discriminată în rândul celor din poporul său de asemenea din cauza feminității ei, deci ea este o minoritară din două puncte de vedere, o „referință identitară dublată și esențializată artificial prin trimiteri la un status social inferior”⁵ Ea, oprimată dar în același timp extrem de sexualizată, este o figură de bază a literaturii occidentale, o alteritate întotdeauna la îndemână, fiind permanent în apropiere, permanent în sânul societății, dar la o distanță necesară din cauza alterității ei amenințătoare, efuzive. „Când este vorba de celălalt, imaginarul nu lipsește

---

⁴ Nicolae Balotă, *Universul baroc la Ion Budai-Deleanu*, în *Luceafărul*, nr. XIII, 1970, citat în Ion Budai-Deleanu, *Țiganiada*, Editura Biblioteca pentru Toți, București, 2011, p. 432.

⁵ Marian Zăloagă, *Romii în cultura săsească în secolele al XVIII-lea și al XIX-lea*, Editura Institutului pentru Studierea Problemelor Minorităților Naționale, Cluj Napoca, 2015, p. 150.

niciodată. În cazul alterității obișnuite, imaginea presupune o interpretare, mai mult sau mai puțin deformantă, a unei anumite realități biologice, istorice și culturale. Alteritatea radicală merge mult mai departe, construită fără sprijin material ori folosind la nevoie materialul existent doar ca pretext, ceea ce înseamnă că Omul diferit aparține întru totul imaginarului. Este o făptură zămislită de om, un fel de secreție permanentă a minții sale, rod al unei confruntări fără sfârșit cu zeii și cu natura, al unei lupte înverșunate pentru desăvârșirea sau pentru refacerea creației. Omul diferit întrupează latura prometeică a omului.”⁶ Literatura în mod evident nu era instrumentul represiunii culturale niciodată, însă influența operelor literare și cvasi-literare se resimțea neconținut în reacțiile și modelele de comportament ale cititorilor. Vom observa cum literatura reușește să deconstruiască ierarhiile sociale, manipulându-și adepții într-o manieră benevolă să îi urmeze exemplul. Edward Said (în *Orientalism*)⁷ și Michel Foucault (în *A supraveghea și a pedepsi*)⁸, de asemenea, subliniază faptul că textul literar prezintă discursuri contrare canoanelor din sociologie sau antropologie, prin dispersarea, chiar desființarea metaforelor preconceptuate. Homi K. Bhabha, în opera sa *The Location of Culture*, suplinește dihotomiile Orient/Occident, primitiv/civilizat, cu conceptul nou al hibridității culturale. Folosind cuvintele lui Bhabha, „hibriditatea este semnul puterii coloniale, forțele ei schimbătoare dar și cele inflexibile...inversarea strategică a procesului de dominație prin negare”.⁹ Prezentarea toposurilor recurente ne-a condus într-o aventură intertextuală și transdisciplinară, ele fiind leitmotive nu numai în artele plastice, film, dar și în muzică, cu precădere în operă. De multe ori a trebuit să rezistăm tentației de a ne pierde în interpretarea detaliată a portretizărilor eterogene ale aceleiași figuri destabilizatoare, spre exemplu picturile despre chiromanția țigăncii pictată de mai multe ori de Caravaggio, ori intertextul Carmen, întruchiparea exotismului oriental prezentă în literatură, operă și nenumărate filme.

---

⁶ Lucian Boia, *Între înger și fiară. Mitul omului diferit din Antichitate până în zilele noastre*, Serii de Autor, Editura Humanitas, București, 1995, p. 9.

⁷ Edward Said, *Orientalism. Concepțiile occidentale despre Orient*, traducere de Ana Andreescu, Doina Lică, Timișoara, Amarcord, 2001.

⁸ Michel Foucault, *A supraveghea și a pedepsi. Nașterea închisorii*, traducerea din limba franceză, postfață și note de Bogdan Ghiu, Ed. A 2-a, Editura Paralela 45, Pitești, 2005.

⁹ Homi K. Bhabha, *The Location of Culture*, Routledge, New York, 1994, p. 159, trad.ns.

BIBLIOGRAFIE

BIBLIOGRAFIE PRIMARĂ

1. Agârbiceanu, Ion, *Faraonii*, Editura pentru Literatură, Cluj Napoca, 1961.
2. Allan, Philip, & Co., *The Songs and Poems of Ben Johnon*, Philip Allan & Co., London, 1924.
3. Armin, Achim von, *Isabella of Egypt. Fiction and Fantasy of German Romance. Selections from the German Romantic Authors, 1790-1830* în Frederick E. Pierce și Carl F. Schreiber (eds), Trad. De Carl F. Schreiber, Oxford University Press, New York, 1927.
4. Arnim, Ludwig von, *Novellas of 1812. Isabella of Egypt*, trad. De Bruce Duncan, *Studies in German Language and Literature Series*, no.18, Edwin Mellen Press, Ltd, Ceredigion, Wales UK, 1997.
5. Barbu, Eugen, *Groapa*, Gramar, București, 1995.
6. Behn, Aphra, *The Rover. Restoration Comedy*, Trevor Griffiths and Simon Trussler (eds), New Hern Books, London, 2005.
7. Budai-Deleanu, Ion, *Țiganiada*, ed. Critică de Florea Fugariu, Timișoara, Amarcord, 1999.
8. Ion Budai-Deleanu, *Țiganiada*, Editura Biblioteca pentru Toți, București, 2011.
9. Camus, Jean-Pierre, *L'innocente Egyptiene*, 1630, ed. Stephane Ferrari, *L'amphiteatre sanglant*, Honore Champion, Paris, 2001.
10. Cărtărescu, Mircea, *De ce iubim femeile*, Humanitas, București, 2004.
11. Cervantes Saavedra, Miguel de, *The Exemplary Novels of Cervantes*, Associated University Presses, Inc., Cranbury, 1999.
12. Cervantes, Miguel de, *Țigăncușa*, în *Nuvele exemplare*, vol. 1, trad. De Sorin Mărculescu, Polirom, 2001.
13. Cervantes, Miguel de, *Nuvele exemplare*, în *Opere Narrative complete*, Ed. Paralela 45, Timișoara, 2008.

14. Chevreau, Urbain, *Chevraeana*, Delaulne, Paris, 1697, p.263, în Ursula Bahler (ed.), *Regards litteraires sur les Bohemiens*, seminar la Universitatea din Zurich, , Zurich, 2. Aprilie, 2015.
15. Chevreau, Urbain, *Madrigaux pour une belle Egyptienne*, în *Poesies de Chevreau*, Sommainville, Paris, 1656, p.26, în Ursula Bahler, (ed.) *Regards litteraires sur les Bohemiens*seminar la Universitatea din Zurich, 2. Aprilie, Zurich, 2015.
16. Cocea, N.D., *Vinul de viață lungă*, Ed. Cultura Națională, București, 1931.
17. Coelho, Paolo, *Vrăjitoarea din Portobello*, tradus de Banu Gabriela, Humanitas Fiction, București, 2014.
18. Daniel Defoe, *Captain Singleton in The Novels and Miscellaneous Works of Daniel Defoe*, vol III, D.A.Talboys, Oxford, London, 1840.
19. Defoe, Daniel, *The Fortunes and Misfortunes of the Famous Moll Flanders, 1722*, Penguin Popular Classics, London, 1994.
20. Daniel Defoe, *Întâmplările fericite și nefericite ale vestitei Moll Flanders*, traducere de Vera Călin, Editura Leda, București, 2005.
21. Eliade, Mircea, *La țigănci*, Cartex, Craiova, 2006.
22. Eliot, George, *The Mill on the Floss*, London: Penguin, 1860, 1979.
23. Eliot, George, *Collected Poems*, Ed. Lucien Jenkins, Skoob, London, 1989.
24. Eliot, Janna, *Pushkin and the Gypsy* în *The Gypsy Piano Tuner and other Romani stories*, Lamorna Publications, Marshwood, Dorset, 2012.
25. Eliot, T. S. *The Waste Land and Other Poems*, New York, Harvest, 1930, 1962.
26. Fielding, Henry, *Tom Jones* , Norton Critical Editions, London, 1994.
27. Flaubert, Gustave, *Doamna Bovary. Moravuri de provincie*, trad. De Demostene Botez, Editura Pentru Literatură Unversală, București, 1968.
28. Goldsmith, Oliver, *The Vicar of Wakefield*, J. H. Sears & Co, Inc. Publishers, New York, 1961.
29. Goethe, J.W., *Goetz of Berlichingen, with the Iron Hand*, translated by Walter Scott, London, 1799.
30. Goethe, J. W. Von, *Wilhelm Meister's Apprenticeship*, The Harvard Classics of Fiction, Vol. XIV, selected by Charles William Eliot, Bartleby, New York, 2001.

31. Grimmelhause, Hans Jakob Christoph von, *The life of Courage: the notorious thief, whore, and vagabond*, trad. De Mike Mitchell, Sawtry, Cambs: Dedalus, 2001.
32. Hawthorne, Nathaniel, *Litera Stacojie*, Trad. De Eugen Filotti, Editura pentru Literatura Universală, București, 1967.
33. Hesse, Hermann, Narcis și Gură-de-Aur, tradus de Ivan Denes, Editura RAO, București, 1998
34. Hesse, Herman, *Narcissus and Goldmund*, in Frederick Lubich, *Hermann Hesse's Narziss und Goldmund: Medieval Imaginaries of (Post-) Modern Realities in Ingo Cornils* (ed.), *A Companion to the Works of Hermann Hesse*, Camden House, Rochester, New York, 2009.
35. Hugo, Victor, *Notre-Dame de Paris*, trad. De Gellu Naum, Editura Rao Clasic, București, 1996.
36. Johnson, Ben, *The Spanish Gypsy Metamorphosed*, în John Nichols (ed.), *The Processes, Processions, and Magnificent Festivities of King James the First, his Royal Consort, Family, and Court*, F.S.A., London, Edinburgh & Perth, vol IV., 1828.
37. Kotzebue, Auguste von, *Die Kleine Zigeunerine: Ein Schauspiel in Vier Akten*, Nabu Press, Charleston SC, US, bilingual edition, 2012.
38. Lawrence, D. H., *The Virgin and the Gipsy and Other Stories* (1930), ed. Michael Herbert, Bethan Jones, Lindeth Vasey, Cambridge University Press, Cambridge, 2006.
39. Mérimée, Prosper, *Carmen*, în *Carmen. Nuvele*, traducere de Al. O. Teodoreanu, Editura Eminescu, București, 1994.
40. Mérimée, Prosper, *Les Âmes du Purgatoire*, Carmen, Garnier Flammarion, Paris, 1973.
41. D.M. Millo, *Baba Hârca. Operetă-vrăjitoare*, în două acte și trei tablouri, București, Tipografia lui C.A. Rosetti și Winterhalder, seria „*Moldavia dramatică*”, 1851, în Ioan-Pop Curșeu, *Magie și Vrăjitorie în cultura română*, Polirom, Cartea Românească, București, 2013.
42. Molière, *Vicleniile lui Scapin*, în Moliere, *Opere*, traducere de Aurel Baranga, Editura de Stat pentru Literatură și Artă, București, 1958.
43. Taylor, Gary & Lavangrino, John, *Thomas Middleton. The Collected Works*, Clarendon Press, Oxford, 2007.

44. Neagu, Fănuș, *Lișca în Dincolo de nisipuri*, Editura Porto Franco, Galați, 1994.
45. Niculescu, Al. (ed.), *Primii noștri dramaturgi*, București, ESPLA, 1960, în Ioan-Pop Curșeu, *Magie și Vrăjitorie în cultura română*, Polirom, Cartea Românească, București, 2013.
46. Paraschivescu, Miron Radu, *Cântice țigănești și alte poeme*, Colecția Jurnalul Național, București, 2011.
47. Pușkin, A.S., *Țigani*, în *Versuri și Proză*, trad. De Tatiana Nicolescu, Editura Tineretului, București, 1963.
48. Pushkin, Alexandr Sergheievic, *Gipsies*, Bradda, Dublin, 1968.
49. Reaux, Tallemant des, *Historiettes*, ed. Antoine Adam, Gallimard, Bibliotheque de la Pleiade, Paris, 1960.
50. Rosetti, Radu, *Țigăncușa de la ietac în Alte povești moldovenești în Scrieri*, Ed. Minerva, București, ed. Cătălina Poleacov, 1980.
51. Ruse, Andrei, *Zaraza*, Polirom, București, 2014.
52. Ruskin, John, *The Complete works of John Ruskin*, 39 vols, Ed.E.T. Cook and Alexander Wedderburn, George Allen, London, 1894-1903.
53. Ruști, Doina, *Manuscrisul fanariot*, Polirom, Iași, 2015.
54. Sadoveanu, M., *Hanu Ancuței-Baltagul*, Editura Minerva, București, 1987.
55. Sand, George, *Consuelo*, vol.II, University of Pennsylvania Press, 2008.
56. Sand, George, *La Comtesse de Rudolstadt*, Éd. Simone Vierre et René Bourgeois, Éditions Glénat, Grenoble, 2000
57. Scott, Walter, *Guy Mannering or The Astrologer (1815)*, Edited by P.D. Garside, Penguin Classics, London, 1999.
58. Scott, Walter, *The Waverly Anecdotes, Illustrative of the Incidents, Characters and Scenery, Described in the Novels and Romances of Sir Walter Scott*, vol.I, Boston: Charter, Hendee and Co., 1833.
59. Scudery, Georges de, *Poesies diverses*, ed. Rosa Galli Pellegrini, Schena/Nizet, Puglia Paris, 1983.
60. Shakespeare, William, *Antoniou și Cleopatra*, traducerea de Leon d. Levițchi, în *Shakespeare, Opere Complete*, vol 7., Editura Univers, București, 1988.
61. Stancu, Zaharia, *Șatra*, Editura 100+1 GRAMMAR, București, 1999.
62. Ștefănescu Delavrancea, Barbu, Milogu, I.G. Haiman, București, 1893.
63. Tolstoi, Lev, *Anna Karenina*, trad. M. Sevastos, Ștefana Velisar Teodoreanu și R. Donici, Editura Univers, București, 1980.

64. Voiculescu, Vasile, *Iubire magică*, Editura Biblioteca pentru toți, București, 2001.
65. Woolf, Virginia, *Orlando: o biografie*, traducere de Vera Călin, Editura Rao, București, 2011.
66. Woolf, V., *Orlando, A Biography*, New York: Harcourt Brace Jovanovich, 1928, 1956.
67. Zamfirescu, G. M., *Maidanul cu dragoste*, Prefață de Marius Chivu Biblioteca pentru toți, Jurnalul Național, București, 2009.

BIBLIOGRAFIE CRITICĂ

1. Alexandrescu, Sorin, *Identitate în ruptură*, Bucuresti, Editura Univers, 2000.
2. Armstrong, Edward, *The Folklore of Birds, An Inquiry into The Origin and Distribution of some Magico-Religious Traditions*, Collins Inc., London, England, 1958.
3. Anderson, Amanda și Shaw, Harry E., *A Companion to George Eliot*, John Wiley & Sons, Ltd., Chichester, West Sussex, UK, 2013.
4. Aylward, A.T., *The Crucible Concept, Thematic and Narrative Patterns in Cervantes's "Novelas ejemplares"*, Fairleigh Dickinson UP, Madison, New Jersey, 1999.
5. Bakhtin, Mikhail, *Rabelais and his World*, Translated by Helene Iswolsky, Indiana Univ. Press, USA, 1984.
6. Bakhtin, Mikhail, *Speech Genres and Other Late Essays*, Austin, Texas, 1986; *The Dialogical Imagination*, Austin, University of Texas Press, 1981.
7. Balotă, Nicolae, *Universul baroc la Ion Budai-Deleanu, în Luceafărul*, nr. XIII, 1970, citat în Ion Budai-Deleanu, *Țiganiada*, Editura Biblioteca pentru Toți, București, 2011.
8. Balotă, Nicolae, *Șatra*, în Nicolae Balotă, *Labirint. Eseuri critice*, Editura Eminescu, București, 1970.
9. Balotă, Nicolae, *Șatra*, în Zaharia Stancu, *Seria Biblioteca Critică*, Editura Eminescu, București, 1972.
10. Balotă, N., *V. Voiculescu sau duhul povestirii*, Capitolele Mitografului și povestirea, *Magnetismul vital, Iubirea magică*, în vol. *De la Ioan la Ioanide. Prozatori români ai secolului XX*, Ed. Eminescu, 1971.

11. Balotă, Nicolae, *Romanul românesc în secolul XX*, Editura „Viitorul Românesc”, Deva, 1997.
12. Barbara, Christian, *Black Feminist Criticism: Perspectives on Black Women Writers*, New York: Pergammon Press, 1985.
13. Baudrillard, Jean & Guillaume, Marc, *Figuri ale alterității*, Traducere de Ciprian Mihai, Editura Paralela 45, Pitești, București, 2002.
14. Baumbach, Sibylle, *Literature and Fascination*, Palgrave Macmillan, London, 2015.
15. Beauvoir, S. De, *The Second Sex*, New York: Alfred Knopf, 1952.
16. Beller, Manfred, *Perception, image, imagology*, în Manfred Beller, Joseph Theodoor Leerssen, (ed.), *Imagology: The Cultural Construction and Literary Representation of National Characters*, Rodopi, Amsterdam-New York, 2007.
17. Bellmann, Jonathan, *The Style Hongrois in the Music of Western Europe*, MA Northeastern University Press, Boston, 1993.
18. Berger, John, *Ways of Seeing*, London, Penguin, 1972.
19. Berlin, Isaiah, *The Roots of Romanticism*, Chatto and Windus, London, 1999.
20. Bhabha, Homi K., ”Of Mimicry and Man: The Ambivalence of Colonial Discourse”, in October 28, 1984, citat în Caroline Vercoe, „At Your Service: Latin Women in the Global Information Network”, în Coco Fusco (ed.), *The Bodies That Were Not Ours. And Other Writings*, Routledge, London, 2001.
21. Bhabha, Homi K., *The Location of Culture*, Routledge, New York, 1994.
22. Bhabha, Homi, *Cultural Diversity and Cultural Difference*, in *The Post-Colonial Studies Readers*, ed. Ashcroft, Bill, Griffiths, Garret & Tiffin, Helen, Routledge, London & New York, 1995.
23. Bliss, Carman, et al., eds. *The World’s Best Poetry, Volume IV. The Higher Life, I. The Divine Element—(God, Christ, the Holy Spirit), The Flight into Egypt*, Francis Sylvester Mahony (Father Prout) 1904.
24. Bloom, Harold (Ed.), *T.S. Eliot’s The Waste Land, Blooms’s Critical Interpretations*, Chelsea House Publishers, New York, 2007.
25. Boia, Lucian, *Între înger și fiară. Mitul omului diferit din Antichitate până în zilele noastre*, Seriile de Autor, Editura Humanitas, București, 1995.
26. Bloom, Harold, *Modern Critical Interpretation of Charles Dickens’s Great Expectations*, Infobase Publishing, 2010.

27. Boldea, Iulian, *Istoria didactică a poeziei românești*, Editura Aula, Brașov, 2005.
28. Boldea, Iulian, *Poeți români postmoderni*, Editura Ardealul, Colecția Sinteze, Tg.-Mureș, 2006.
29. Boldea, Iulian, *De la modernism la postmodernism*, Editura Universității "Petru Maior", Colecția Studii, Târgu-Mureș, 2011.
30. Blyth, Caroline, *Decadent Verse, An Anthology of Late-Victorian Poetry, 1872-1900*, Anthem Press, London, 2011 .
31. Breuers, Dieter, *O istorie puțin altfel a vrăjitoarelor și a prigonirii lor*, Editura Rao, București, 2014.
32. Bugariu, Voicu, *Zaharia Stancu*, Editura Albatros, București, 1974.
33. Bula papală *Summis desirantes affectibus*, citată în Dieter Breuers, *O istorie puțin altfel a vrăjitoarelor și a prigonirii lor*, Editura Rao, București, 2014.
34. Burgh, Helene de, *Sex, Sailors and Colonies, Narratives of Ambiguity in the Works of Pierre Loti*, Peter Lang AG, European Academic Publishers, Bern, 2005.
35. Burke, Peter, *The Historical Anthropology of Early Modern Essays on Perception and Communication*, Cambridge, Cambridge Univ.Press, Cambridge, 1987.
36. Burke, Peter, *Language and Communities in Early Modern Europe*, Cambridge University Press, Cambridge, 2009.
37. Burke, Helen M., *The Cavalier Myth in The Rover. The Cambridge Companion to Aphra Behn*, Derek Hughes și Janet Todd (Eds.), Cambridge University press, Cambridge, 2008.
38. Buzăși, Ion, *Poezia religioasă românească, Antologie*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2003.
39. Carman, Bliss, et al., eds. *The World's Best Poetry, Volume IV. The Higher Life, I. The Divine Element (God, Christ, the Holy Spirit), The Flight into Egypt*, Francis Sylvester Mahony (Father Prout) 1904.
40. Cass, Jeffrey and Peer, Larry, (ed.s), *Romantic Border Crossings*, Ashgate Publishing Limited, Hampshire, 2008.
41. Căliman, Călin, *Istoria filmului românesc*, Ed. Contemporanul, 2011.
42. Cărtărescu, Mircea, *Postmodernismul românesc*, Ed.Humanitas, București, 1999.

43. Chaffe, Judith & Crick, Olly, *The Routledge Companion to Commedia dell'Arte*, Routledge, New York, 2015.
44. Cherry, J.L., *Life and Remains of John Clare, the Northamptonshire Peasant Poet*, Taylor and Son, Printers and Publishers, Northampton, 1873.
45. Childer, Joseph W., *Foreign Matter: Imperial Filth, in Filth: Dirt, Disgust, and Modern Life*, în William A. Cohen and Ryan Johnson(ed.), University of Minnesota Press, Minneapolis, 2005.
46. Chivu, Marius, *Odiseea unei epopei, Prefață la Ion Budai-Deleanu, Țiganiada*, Editura Biblioteca pentru Toți, București, 2011.
47. Cioculescu, Șerban, *Cântice de lume*, în *ASPECTE ȘI DIRECȚII LITERARE*, Ed. Minerva, București, 1972.
48. Cohen, Simona, *Animals as Disguised Symbols in Renaissance Art*, în Robert Zwijnenberg, (editor), *Brill's Studies in Intellectual History*, vol.2, Koninklijke Brill NV, Leiden, The Netherlands, The Hague, 2008.
49. Cohen, William A., în *Prefața sa la Filth: Dirt, disgust, and Modern Life*, University of Minnesota Press, 2004 , p. X, citat în Abigail Bardi, *The Gypsy as Trope in Victorian and Modern British Literature*, Phd, 2007.
50. Constantinescu, Pompiliu, *Cântice țigănești* [1941]; reprodus în Pompiliu Constantinescu, *Scrieri*, IV, 1970.
51. Crihană, Alina, *Capitolul Imaginarul. Definiții și delimitări. Repere teoretice. Teorii contemporane ale imaginarului. Mitanaliza și mitocritica: concepte operaționale*, în *Romanul generației '60. Imaginar mitopolitic și ficțiune parabolică. De la mitocritică la mitanaliză*, Editura Europlus, Galați, 2011.
52. Dekker, Thomas, *Lanthorne and Candle-Light*, în A.F Kinney (ed.), *Rogues, Vagabonds and Sturdy Beggars*, University of Massachusetts Press, 1973.
53. Deleuze, Gilles, *Nietzsche and Philosophy*, trad. Hugh Tomlison, Continuum, London, 1983.
54. Deleuze, Gilles, *Diferență și repetiție*, Editura Babel, Bucuresti, 1995.
55. Deleuze, Gilles & Guattari, Felix, *Anti-Oedip. Capitalism și schizofrenie* (I), traducere din limba franceză de Bogdan Ghiu, Editura Paralela 45, Seria Studii Socio-umane, Pitești, 2008.
56. Derrida, Jacques, "Structure, Sign and of the Human Play in the Discourse Sciences" în Lodge, David, (ed.) *Modern Criticism and Theory. A Reader*, New York, Longman, 1998.

57. Djuvara, Neagu, *Între Orient și Occident, Țările române la începutul epocii moderne (1800-1848)*, Ediția a II-a, Traducere din franceză de Maaria Carpov, Humanitas, București, 2007.
58. Durand, Gilbert, *Imaginarul. Eseu despre științele și filozofia imaginii*, traducerea din limba franceză de Anișoara Bobocea, Editura Nemira, București, 1999.
59. Eagleton, Terry, *Heathcliff and the Great Hunger: Studies in Irish Culture*, Verso, London, 1995.
60. Ehrenreich, Barbara și English, Deirdre, *Witches, Midwives, and Nurses- A History of Women Healers*, The Feminist Press at The City University of New York, 1973.
61. Eliade, Mircea, *Imagini și simboluri*, traducere de Alexandra Beldescu, Editura Humanitas, București, 1994.
62. Eliade, Mircea, *Ocultism, vrăjitorie și mode culturale. Eseuri de religie comparată*, trans. Elena Bortă, București: Humanitas, 1997.
63. Eliade, M. *Sacrul și profanul*, Humanitas, București, 2005.
64. Enzler, Sarina, *La Belle Egyptienne, de Georges de Scudery: l'urgence d'un nouveau ideal esthetique*, în Ursula Bahler, *Regards litteraires sur les Bohemiens*, (ed.), seminar la Universitatea din Zurich, 2. Aprilie, Zurich, 2015.
1. Fernandez, Jean, *Victorian Servants, Class, and the Politics of Literacy*, Routledge Taylor& Francis Group, New York, 2010.
2. Foucault, Michel, *A supraveghea și a pedepsi. Nașterea închisorii*, traducera din limba franceză, postfață și note de Bogdan Ghiu, Ed. A 2-a, Editura Paralela 45, Pitești, 2005.
3. Laura Frost, *The Problem with Pleasure. Modernism and Its Discontents*, Columbia University Press, New York, 2015.
4. Freud, Sigmund, *Introducere în psihanaliză. Prelegeri de psihanaliză. Psihopatologia vieții cotidiene*, Traducere, studiu introductiv și note: Leonard Gavriliu, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1980.
5. Freud, Sigmund, *The Standard Edition of the complete Psychological Works of Sigmund Freud*, vol. XI. A Special Type of Choice Made by Men, Hogarth Press, London, 1957.

6. Frye, Northrop, *Writings on Shakespeare and the Renaissance*, în Toni Grande și Garry Sherbert (eds), *Writings on Shakespeare and the Renaissance*, vol. 28, University of Toronto Press, Toronto, 2010.
7. Gheorghiu, Mihai, *Rerversul istoriei. Eseu despre opera lui Mircea Eliade*, Editura Humanitas, București, 2015.
8. Gorovei, A., *Descântecele românilor*, pp.107-108, citat în Ioan-Pop Curșeu, *Magie și Vrăjitorie în cultura română*, Polirom, Cartea Românească, București, 2013.
9. Greene, Diana, *Reinventing Romantic Poetry. Russian Women Poets of the Mid-Nineteenth Century*, The University of Wisconsin Press, Wisconsin, 2004.
10. Griffith, Trevor & Trussler, Simon, *Aphra Behn, The Rover. Restoration Comedy*, New Hern Books, London, 2005.
11. Gilles, Ryan D., *The Laughter of Saints, Parodies of Holiness in Late Medieval and Renaissance Spain*, University of Toronto Press, Toronto, Buffalo, London, 2009.
12. Hartman, Saidiya V., *Scenes of Subjection: Terror, Slavery, and Self-Making in Nineteenth-Century America*, Oxford University Press, New York, 1997.
13. Haughton, Hugh, Adam Phillips and Geoffrey Summerfield, *John Clare in Context*, Cambridge University Press, Cambridge, 1994.
14. Henes, Mary & Murray, Brian H., *Travel Writing, Visual Culture, and Form, 1760-1900*, Palgrave Studies in Nineteenth-Century Writing and Culture, Palgrave Macmillan UK, Basingstoke, Hampshire, England, 2015.
15. Henson, Karen, *Opera Acts. Singers and Performance in the Late Nineteenth Century*, Cambridge University Press, Cambridge, UK, 2015.
16. Hesselmann, Peter: *Simplicissimus Redivivus. Frankfurt: Klostermann*, 1992, în Gerard Freyburger& Eckard Lefevre (ed.), *Balde und die römische Satire. Balde et la satire romaine*, Gunter Narr Verlag Tübingen, Hubert&Co., Göttingen, 2005.
17. Hill, Richard J., *Picturing Scotland through the Waverley Novels. Walter Scott and the Origins of the Victorian Illustrated Novel*, Ashgate Publishing Limited, Farnham, Surrey, England, 2010.
18. Hommes, Richard, *Jacob Balde, Johann Rist: La Satire au detour du chemin*, în Gerard Freyburger& Eckard Lefevre (ed.), *Balde und die römische Satire*.

- Balde et la satire romaine*, Gunter Narr Verlag Tübingen, Hubert&Co., Göttingen, 2005.
19. Horia Mazilu, Dan, *Lege și fărădelege în lumea românească veche*, Iași, Editura Polirom, 2006.
  20. Horodincă, Georgeta, *Prefață la Ion Agârbiceanu, Faraonii*, Editura pentru Literatură, Cluj Napoca, 1961.
  21. Hughes, Ann, *Puritanism and Gender, The Cambridge Companion to Puritanism*, Eds. John Coffey and Paul c.H. Lim, Cambridge University Press, Cambridge, 2008.
  22. Hunter, Heidi, *Revisioning the Female Body: Aphra Behn's The Rover*, Parts I and II, *Rereading Aphra Behn: History, Theory, and Criticism*, Ed. Heidi Hunter, Univ. Press of Virginia, Charlottesville, 1993.
  23. Indick, William, *Ancient Symbology in Fantasy Literature. A Psychological Study*, McFarland & Company Inc, Jefferson, North Carolina, 2012.
  24. Ionescu, Cornel Mihai, *Prefață, Daniel Defoe, Întâmplările fericite și nefericite ale vestitei Moll Flanders*, traducere de Vera Călin, Editura Leda, București, 2005.
  25. Iser, Wolfgang, *The Act of Reading. A Theory of Esthetic Response*, Baltimore, The John Hopkins University Press, 1978.
  26. Iyengar, Sujata, *Mythologies of Skin Color in Early Modern England*, University of Pennsylvania Press, Philadelphia, 2005.
  27. Jackson, Rosemary, *Fantasy. The Literature of Subversion*, Methuen, London, 1981.
  28. Jacobs, Michael, *Sigmund Freud*, Second Edition, in Windy Dryden (ed.), *Key Figures in Counselling and Psychotherapy*, SAGE Publications Ltd., London, 2003.
  29. Jervis, J., *Transgressing the Modern. Explorations in the Western Experience of Otherness*, London : Blackwell, 1999
  30. Jung, Carl Gustav, *Man and his Symbols*, Ancor Press Doubleday, New York, 1988.
  31. Jung, Carl Gustav, *Arhetipurile și inconștientul colectiv*, în *Opere complete*, vol I., Traducere de Dana Verescu și Vasile Dem. Zamfirescu, Editura Trei, București, 1995.

32. Jung, C. G., *În Lumea Arhetipurilor*, trad. De Vasile Dem. Zamfirescu, Editura „Jurnalul Literar”, București, 1994.
33. Kahn, Andrew, *The Cambridge Companion to Pushkin*, Cambridge University Press, The Edinburgh Building, Cambridge, 2006
34. Kaler, Anna K., *The Picara. From Hera to Fantasy Heroine*, Bowling Green State University Popular Press, Ohio, 1991.
35. Kant, Immanuel, *Critica facultății de judecare*, traducerea de Vasile Dem. Zamfirescu și Alexandru Surdu, Editura Trei, București, 1995.
36. Katritzky, M.A., *The Art of Commedia: A Study in the Commedia dell'Arte with Special Reference to the Visual Records 1560-1620*, Rodopi, Amsterdam and New York, 2006.
37. Katritzky, M.A., *Women, Medicine and Theatre, 1500-1750, Literary Mountebanks and Performing Quacks*, MPG Books Ltd. Bodmin, Cornwall, GB, 2007.
38. Kinney, Arthur F. (editor), *Rogues, Vagabonds & Sturdy Beggars. A New Gallery of Tudor and Early Stuart Rogue Literature*, The University of Massachusetts Press, Amherst, 1973.
39. Kitski-Mitakou, Katerina, *The Kingfisher Comes; The Kingfisher Comes Not: The Maternal Impasse in Virginia Woolf's Orlando and A Room of One's Own*, *Studies in the Maternal*, 1, 2009.
40. Kramer, Heinrich & Sprenger, Jakob, *Malleus Maleficarum*, citat în Dieter Breuers, *O istorie puțin altfel a vrăjitoarelor și a prigonirii lor*, Editura Rao, București, 2014.
41. Kristeva, Julia, *Powers of Horror: An Essay on Abjection, European Perspectives*, Translated by Leon S. Roudiez, Columbia University Press, New York, 1982.
42. Lapinski, Piya Pal, *The Exotic Woman in Nineteenth-Century British Fiction and Culture. A Reconsideration*, University Press of New England, Lebanon, 2005.
43. Laplanche, Jean, *Seducția originară. Noi fundamente pentru psihanaliză*, Versiune românească de Jeana Rotescu, Septimiu Roman, Editura „Jurnalul Literar”, București, 1996.
44. Larner, Christina, *Enemies of God: The Witch-Hunt in Scotland*, Johns Hopkins UP, Baltimore, 1981.

45. Lawrence, Megan, *Rape Undefined in the 19th Century: The Literary Consequences*, in Melanie Hackney&Aaron Emmitte (eds), *Sexuality, Eroticism, and Gender in Frencjh and Francophone Literature*, Cambridge Scholars Publishing, Newcastle upon Tyne, 2011.
46. Leavitt, June, *Esoteric symbols. The Tarot in Yeats, Eliot, and Kafka*, University Press of America, Inc., Lanham, Maryland, 2007.
47. Levinas, Emanuel, *Totalitate și infinit. Eseu despre exterioritate*, trad. De Marius Lazurca, Polirom, Iași, 1999.
48. Lewis, Linda M., *Germaine de Stael, George Sand, and the Victorian Woman Artist*, University of Missouri Press, Columbia, 2003.
49. Lewis, Reina, *Gendering Orientalism, Race, Femininity and Representation*, Routledge, Taylor and Francis Group, New York, USA, 1996.
50. Libby, Anthony. "God's Lioness and the Priest of Sycorax: Plath and Hughes." *Contemporary Literature*. July 1974.
51. Litvak, Joseph, *The Unamericans, Jews, the Blacklist and Stoolpigeon Culture*, Duke University Press, Durham, 2009.
52. Lokke, Kari E., *Tracing Women's Romanticism, Gender, History, and Transcendence*, Routledge, London & New York, 2004.
53. Lubich, Frederick, *Hermann Hesse's Narziss und Goldmund: Medieval Imaginaries of (Post-) Modern Realities* în Ingo Cornils (ed.), *A Companion to the Works of Hermann Hesse*, Camden House, Rochester, New York, 2009.
54. MacHann, Clinton, *Masculinity in Four Victorian Epics, A Darwinist Reading*, Ashgate, Texas A&M University, USA, 2010.
55. Mahony, Francis Sylvester, *The Works of Father Prout: The Rev. Francis Mahony*. 1881. Reprint. London: Forgotten Books, 2013.
56. Malkmus, Bernhard F., *The German Picaro and Modernity. Between Underdog and Shape-Shifter*, Continuum International Publishing Group, London, 2011.
57. Manolescu, N., *Povestirile lui V. Voiculescu*, în „*Luceafărul*”, an XIV, nr. 2, 9 ianuarie 1971, p.2, în Vasile Voiculescu, *Iubire magică*, Biblioteca pentru toți, București, 2001.
58. Manolescu, Nicolae, *Poezia romanului, Contemporanul*, nr.2, 10 ianuarie, 1969, în Zaharia Stancu, *Referințe critice*, , Șatra, Editura Litera, București, 2010.

59. Mărculescu, Sorin, *Studiu introductiv la Miguel de Cervantes, Țigăncușa*, în *Nuvele exemplare*, vol. 1, trad. De Sorin Mărculescu, Polirom, Iași, 2001.
60. McKenna, Susan M., *Crafting the Female Subject: Narrative innovation in the Short Fiction of Emilia Pardo Bazan*, The Catholic University of America Press, CUA, Washington D.C., 2009.
61. Munson Deats, Sara, *Antony and Cleopatra. New Critical Essays*, Routledge New York and London, Madison Avenue, New York, 2005.
62. Mileck, Joseph, *Hermann Hesse. Biography and Bibliography*, vol.I, University of California Press, Los Angeles, 1977.
63. Cornel Moraru, *Obsesia credibilității, Pozatori, critici și esești contemporani*, Editura Academică și Pedagogică, R.A., Colecția Akademos, București, 1996.
64. Morris, C. B., *Surrealism and Spain 1920-1936*, Cambridge University Press, England, 1972.
65. Munteanu, Romul, *Studiu Introductiv la Țiganiada*, Ed. Tineretului, București, 1969, pp.34-42, citat în Ion Budai-Deleanu, *Țiganiada*, Editura Biblioteca pentru Toți, București, 2011.
66. Newton, K.M., *Modernizing George Eliot, The Writer as Artist, Intellectual, Proto-Modernist, Cultural Critic*, Bloomsbury Publishing Plc, 2011.
65. Nietzsche, Friedrich, *Opere Complete. Nașterea tragediei*, Hestia, Timișoara, 1998.
66. Nola, Alfonso M. di, *Diavolul, Chipurile, isprăvile, istoria Satanei și prezența sa malefică la toate popoarele din Antichitate până azi*, trad. de Radu Gâdei, ed. All, București, 1991.
67. Oișteanu, Andrei, *Imaginea evreului în cultura română*, Humanitas, București, 2001.
68. Oișteanu, Andrei, *Narcotice în cultura română. Istorie, religie și literatură*, Ediția a III-a revăzută, adăugită și ilustrată, Polirom, Iași, 2014.
69. Pageaux, Daniel-Henri, *Literatura generală și comparată*, Iasi, Polirom, 2000.
70. Paglia, Camille, *Sexual Personae, Art and Decadence from Nefertiti to Emily Dickinson*, Yale University Press, New Haven, 2001.
71. Parker, Jack Horace, *Gil Vicente*, Twayne Publishers, Inc., New York, 1967.
72. Parkinson, Stephen, Pazos Alonso, Claudia & T.F. Earle, *A Companion to Portuguese Literature*, Tamesis, Woodbridge, 2013.

73. Petraș, Irina, *Literatură română comparată. O panoramă*, Seria Dicționare și Enciclopedii, Editura Ideea Europeană, București, 2008.
74. Piattelli-Palmarini, Massimo, (ed.), *Language and Learning: The Debate Between Jean Piaget and Noam Chomsky*, Routledge & Kegan Paul, New York, 1980.
75. Pollock, Griselda, *Vision and Difference: Femininity, Feminism and Histories of Art*, London: Routledge, 1988.
76. Pop-Curșeu, Ioan, *Magie și vrăjitorie în cultura română*, Polirom, Iași, 2013.
77. Powell, David A., *While the Music Lasts. The Representation of Music in the works of George Sand*, Lewisburg Bucknell University Press, London: Associated University Presses, London, 2011.
78. Powers, Meredith A., *The Heroine in Western Literature. The Archetype and her Reemergence in Modern Prose*, McFarland & Company, Inc., Publishers, 2000.
79. Pratap Singh, Randhir, *The Novels of Virginia Woolf*, Sarup & Sons, New Delhi, 2004.
80. Purkiss, Diane, *The Witch in History, Early Modern and Twentieth Century Representations*, Routledge, New York, 1996.
81. Quaife, G.R., *Godly Zeal and Furious Rage. The Witch in Early Modern Europe*, Routledge Library Editions: Witchcraft, New York, 2011.
82. Rados, Leonidas, *Introducere biografică la V.A. Urechia. Din tainele vieții, Amintiri contimporane (1840-1882)*, Biblioteca Memoria, Editura Polirom, Iași, 2014.
83. Ragussis, Michael, *Figures of Conversion, The Jewish Question & English National Identity*, Duke University Press, Durham, 1995.
84. Rainey, Lawrence (ed.), *The Annotated Waste Land with Eliot's Contemporary Prose*, Second Edition, Yale University Press, Devon, Pennsylvania, 2006.
85. Randall, Dale B.J., *Johnson's Gypsies Unmasked: Background and Theme of The Gypsies Metamorphos'd*, Durham, N.C.: Duke University Press, 1975.
86. Rauch-Rapaport, Angelika, *The Melancholic Structure of the Mind: The Absence of Object Relations in the Work of Hermann Hesse*, in Ingo Cornils&Osman Durrani (eds), *Hermann Hesse Today. Hermann Hesse Heute*, Rodopi B.V., Amsterdam, 2005.

87. Ripa, Cesare, *Baroque and Rococo Pictorial Imagery*, translated and edited by Edward A. Maser, New York; Dover Publications, Inc., 1971.
88. Said, Edward, *Orientalism. Concepțiile occidentale despre Orient*, Amarcord, Timișoara, 2002.
89. Sebastian, Mihail, *Eseuri, cronici, memorii*, Ed. Îngrijită și prefață de Cornelia Ștefănescu, Editura Minerva, București, 1972.
90. Shauna Lynch, Deirdre, *Money and Character in Defoe's Fiction în The Cambridge Companion to Daniel Defoe*, ed. John Richetti, Cambridge University Press, Cambridge, 2008.
91. Simion, Eugen, *Scriitori români de azi*, ed. a II-a, ed. Cartea Românească, București, 1978.
92. Sorescu, Roxana, *Un instinct atât de van împlinit prin magie, Prefață la Vasile Voiculescu, Iubire magică*, Editura Biblioteca pentru Toți, București, 2011.
93. Stoddard Lee, Michelle, *Renovating the Closet: Nineteenth Century Closet Drama Written by Women as a Stage for Social Critique*, Dissertation for Degree of Doctor of Philosophy, University of Texas at Austin, 2009.
94. Strauss, Levi, C., *La Pensee Sauvage*, Paris: Plon, 1962 La Pensee Sauvage, Plon, Paris, 1962.
95. Dorin Ștefănescu, *Sensul și imaginea. Eseuri de hermeneutică a imaginarului*, Editura Didactică și Pedagogică, R.A. București, 1997.
96. Third, Amanda, *Gender and the Political. Deconstructing the Female Terrorist*, Palgrave Macmillan, New York, 2014.
97. Todorov, Tzvetan, *Cucerirea Americii. Problema Celuilalt*, Iasi, Institutul European, 1994.
98. Tomoiagă, Ligia, *Elements of the Picaresque in Contemporary British Fiction*, Cambridge Scholars Publishing, Newcastle Upon Tyne, 2012.
99. Tzvetan Todorov, *Omul dezlăcănat*, Institutul European, Iași, 1999.
100. Ungureanu, Cornel, *Proza românească de azi*, Editura Cartea Românească, București, 1985.
101. Ussher, Jane M., *Fantasies of Femininity, Reframing the Boundaries of Sex*, Rutgers University Press, New Brunswick, New Jersey, 1997.
102. Vaidehi, *An Afternoon with Shakuntala*, în Susie Tharu & K. Lalita (ed.), *Women Writing in India. Vol.II*, Oxford UP, London, 1993.

103. Varadpande, M.L., *History of Indian Theatre*, Shakti Malik Abhinav Publications, New Delhi, 2005.
104. Vega Gonzales, Suzana, *Broken Wings of Freedom: Bird Imagery in Toni Morrison's Novels*, Universidad de Ovideo, Revista de estudios Norteamericanos, no.7, 2000.
105. Vintilă-Ghițulescu, Constanța, *În șalvari și cu ișlic. Biserică, sexualitate, căsătorie și divorț în Țara Românească a secolului XVIII-lea*, Ediția a II-a, Seria Istorie, Societate și Civilizație, Editura Humanitas, București, 2011.
106. Voros, Sharon D., *Lope de Rueda*, în Mary Parker (ed.), *Spanish Dramatists of the Golden Age. A Bio-Bibliographical Sourcebook*, Greenwood Press, Westport, 1998.
107. Ward, John Powell, *The Spell of the Song. Letters, Meaning, and English Poetry*, Associated University Presses, Cranbury, NJ, 2010.
108. Walter, Roland, *Transculturation and Narration*, în *Postcolonial Translocations, Cultural Representation and Critical Spatial Thinking*, în Marga Munkelt, Markus Schmitz, Mark Stein, & Silke Stroh, (ed.), ASNEL Papers 17, Rodopi, Amsterdam, New York, 2013.
109. Watanabe-O'Kelly, Helen, *The picaresque as narrator, writer and reader: The novels of Hans Jakob von Grimmelshausen*, în G. A. Garrido Ardila, *The Picaresque Novel in Western Literature From the Sixteenth Century to the Neopicaresque*, Cambridge University Press, Cambridge, 2015.
110. Waterson, Karolyn, *L'univers féminin des comedies de Moliere*, în David Wetsel & Frederic Canovas (eds.), *Les femmes au Grand Siecle. Le Baroque: musique et litterature. Musique et liturgie, Actes du congres annuel de la North American Society for Seventeenth-Century French Literature*, Tome II, Arizona State University, Tempe, May, 2001, Gunter Narr Verlag Tubingen, 2003.
111. Wells, Kimberly Ann, *Screaming, Flying, and Laughing: Magical Feminism/Witches in Contemporary Film, Television, and Novels*, a Dissertation, Texas A&M University, May, 2007.
112. Whitehead, Frank, *George Crabbe, A Reappraisal*, Associated University Presses, London, 1995.
113. Williams, Wendy S., *George Eliot, Poetess, Introduction*, Ashgate Publishing Company, Surrey, England, 2014.

114. Wolff, Larry & Cippoloni, Marco, *The Anthropology of the Enlightenment*, Stanford University Press, Stanford, California, 2007.
115. Woolfort, John & Karlin, Daniel, *Robert Browning*, Routledge, London and New York, 2014.
116. Wunenburger, Jean-Jacques, *Filozofia Imaginilor*, Traducere de Muguraș Constantinescu, Polirom, Iași, 2004.
117. Wunenburger, Jean-Jacques, *Utopia sau criza imaginarului*, Traducere de Tudor Ionescu, Ed. Dacia, Cluj Napoca, 2001.
118. Yegenoglu, Meyda, *Colonial Fantasies. Towards a feminist reading of Orientalism*, Cambridge University Press, Cambridge, 1998.
119. Yovanovich, Gordana, *Play and the Picaresque, Lazarillo de Tormes, Libro de Manuel, and Match Ball*, University of Toronto Press, Toronto, 1999.
120. Yovel, Yirmiyahu, *Picaresque Antiheroes in The Other Within, The Marranos, Split Identity and Emerging Modernity*, Princeton University Press, New Jersey, 2009.

BIBLIOGRAFIE DE SPECIALITATE (ROMOLOGIE)

1. Bardi, Abigail Rothblatt, *The Gypsy as Trope in Victorian and Modern British Literature*, Univ. of Maryland, College Park, disertație de doctorat, 2007.
2. Bennahum, Ninotchka Devorah, *Carmen, a Gypsy Geography*, Wesleyan University Press Middleton, Connecticut, 2013.
3. Brett Cooke, Leighton, *Pushkin and the Femme Fatale: Jealousy in "Cygany"*, în *California Slavic Studies*, vol.14, Henrik Birnbaum, Thomas Eekman, Hugh Mclean & Nicholas Riasanovsky (eds), University of California Press, Berkeley, Los Angeles, California, 1992.
4. Burns, Sarah, *Black Quadroon Gypsy. Women in the Art of George Fuller*, în Diane Tong (ed.), *Gypsies. An Interdisciplinary Reader*, Routledge, New York, 1998.
5. Cave, Terence, *Mignon's Afterlives. Crossing Cultures from Goethe to the Twenty-First Century*, Oxford University Press, Oxford, 2011.

6. Charnon-Deutsch, Lou, *The Spanish Gypsy: The History of a European Obsession*, Pennsylvania State University Press, University Park, Pennsylvania, 2004.
7. Codur, Anne Marie, "Love is a Gypsy Child who has Never Known Any Law" in *Gypsy Sexuality, Romani and Outsider Perspectives on Intimacy*, Clambedake Press, LLC, ed. By Jud Niremberg, 2011.
8. Comănescu, Ștefania, *Femeia rroma: între tradiție și modernitate, în Problematika femeii rrome din România*, Universitatea "Eftimie Murgu" din Reșița Centrul de Studii și Cercetări pentru Persoanele Dezavantajate Social, coordonat de Gianina Cătălina Prodan, 2011.
9. Cristescu, Ștefania, *Descântatul în Cârnova-Basarabia*, volum editat, introducere și note de Sanda Golopenița, ediția a doua, Paideia, Sociolbuc, 1984.
10. Curșeu, Ioan-Pop, *Magie și vrăjitorie în cultura română*, Polirom, Cartea Românească, București, 2013.
11. Dorofteeva, Maria, *Misery, Alienation and "The Delinquent Gypsy" in the Art of Isidre Nonell and his Spanish Contemporaries*, Teză de Masterat în Arte, Universitatea din Illionois în Urbana-Champaign, 2012.
12. Ehrenreich, Barbara și Deirdre English, *Witches, Midwives, and Nurses*, Feminist Press, New York, 1973.
13. Epstein Nord, Deborah, *Gypsies and the British Imagination 1807-1930*, Columbia University Press, New York, 2006.
14. Fonseca, Isabel, *Bury me Standing. The Gypsies and Their Journey*, Random House, Vintage Departures Edition, New York, 1996.
15. Frazer, Angus, *The Gypsies*, Blackwell, Cambridge, 1992.
16. Frazer, Angus, *Țigani. Originile, migrația și prezența lor în Europa*, traducere din engleză de Dan Șerban Sava, Ediția a doua, Editura Humanitas, București, 2008.
17. Friedrichsmeyer, Sara, *Romantic Nationalism: Achim von Arnim's "Gypsy Princess Isabella"* în Patricia Herminhouse & Magda Mueller (eds), *Gender and Germanness. Cultural Productions of Nation, Modern German Studies*, vol.4, Berghahn Books, Providence, Oxford, 1997.

18. Glajar, Valentina and Rădulescu, *Domnica, Gypsies in European Literature and Culture*, în *Studies in European Culture and History*, Palgrave Macmillan, 2008.
19. Grigore, Delia, *Consecințele istoriei asupra imaginii de sine și structurării identității rromilor. Heteroidentificare stereotip-negativă și autoidentificare stigmatizată în mentalul colectiv rrom în Rromii...în căutarea stimei de sine*, Studiu introductiv, Vanemonde, București, 2007.
20. Gropper, Rena C., *Gypsies in the City: Culture Patterns and Survival*, Darwin Press Inc., Princeton, 1987.
21. Halder, Saswati, *The Exceptional Woman in "The Spanish Gypsy"*, în *Margins: A Journal of Literature and Culture*, Jadavpur University, Volume III, 2013.
22. Hancock, Ian, *The Pariah Syndrome: An Account of Gypsy Slavery and Persecution*, in Ann Arbor (ed.), MI: Karoma Publishers Inc., 1987.
23. Hancock, Ian, *We are the Romani People: Ames sam e Rromane dzene*, University of Hertfordshire Press, Hertfordshire, 2002.
24. Hancock, Ian, *Danger! Educated Gypsy: Selected Essays*, în *Dileep Karanth* (ed.), Univ of Hertfordshire Press, Hertfordshire, 2010.
25. Houghton-Walker, Sarah, *Representations of the Gypsy in the Romantic Period*, Oxford University Press, UK, 2014.
26. Hunziker, Elisabeth & Pfister, Alessandra, *Retablir l'ordre. A propos de "Carmen" de Prosper Merimee*, in Ursula Bahler (ed.), *Regards litteraires sur les Bohemiens*, seminar la Universitatea din Zurich, Zurich, 2015.
27. Ionescu, Vasile, *O mie de ani de singurătate. Romii în proza românească*, în Vasile Ionescu (ed.), *Antologie*, Ed. Aven amentza, București, 2000.
28. Kenrick, Donald, *The Origins of Anti-Gypsyism: The Outsider's View of Romanies in Western Europe in the Fifteenth Century* în Nicholas Saul & Susan Tebbutt (eds), *The Role of Romanies: Images and Counter-Images of Gypsie/Romanies in European Cultures*, Liverpool University Press, Liverpool, 2005.
29. Lee, Ronald, *The Rom-Vlach Gypsies and the Kris-Romani*, în *Gypsy Law. Romani Legal Traditions and Culture*, Walter O. Weyrauch, (Ed.), University of California Press, Los Angeles, California, 2001.
30. Leland, Charles, *The Gypsies*, Houghton Mifflin, Boston, 1882, 1924.

31. Leland, Charles, *The English Gypsies*, 1873, p.176, in Paola Toninato, *The Rise of Written Literature among the Roma: A study of the Role of Writing in the Current Re-Definition of Romani Identity with Specific Reference to the Italian Case*, University of Warwick, March, 2004.
32. Liegeois, Jean-Pierre, *Gypsies and Travellers: dossiers for the Intercultural Training of Teachers*, Strassbourg: Council of Europe, 1987.
33. Malvinni, David, *The Gypsy Caravan, From Real Roma to Imaginary Gypsies in Western Music and Film*, Routledge, New York & London, 2004.
34. David Mayall, *English Gypsie 1500-2000: From Egipcians and Moon-men to the Ethnic Romany*, Routledge, London, 2004.
35. Margalit, Gilad, *Germany and its Gypsies, A Post-Auschwitz Ordeal*, The University of Wisconsin Press, Madison, Wisconsin, 2002.
36. Nunes, Daniela, & Zosso, Fabienne, *Les Bohemiens dans Notre-Dame de Paris: entre le sublime et la grotesque* în Ursula Bahler (ed.), *Regards littéraires sur les Bohemiens*, un seminar la Universitatea din Zurich, Zurich, 2015.
37. Okeley, Judith, *The Traveller-Gypsies*, Cambridge University Press, New York, 1983.
38. Parham-Brown, Roger, *De ce am scris despre romi?* (1999), citat în Andrei Oișteanu, *Imaginea evreului în cultura română*, Humanitas, București, 2001.
39. Pandolfi, *La commedia dell'Arte: Storia e testi*, 5 vols , Florence: Sansoni, 1957-61, V, p. 241, în Paola Toninato, *The Rise of Written Literature among the Roma: A study of the Role of Writing in the Current Re-Definition of Romani Identity with Specific Reference to the Italian Case*, University of Warwick, March, 2004.
40. Perriam, Chris & Davies, Ann, *Carmen. From Silent Film to MTV*, Editions Rodopi B.V., Amsterdam-New York, 2005.
41. Pokorny, Erwin, *The Gypsies and their Impact on Fifteenth Century Western Europe Iconography in Crossing Cultures: Conflict, Migration, and Convergence* în *The Proceedings of the 32nd International Congress of The History of Art*, ed. By Jaynie Anderson, Melbourne: The Miegunyah Press, 2009.
42. Prodan, Gianina Cătălina, *Problematica femeii rome în România*, Universitatea „Eftimie Murgu” din Reșița Centrul de Studii și Cercetări pentru

- Persoanele Dezavantajate Social, Coordonator: Gianina Cătălina PRODAN, 2011.
43. Rădulescu, Domnica, *Commedia Dell Arte s Tricks for Finding Freedom, Brief history of the Gypsy Role in Early Modern Europe*, în *Gypsies in European Literature and Culture*, ed. By Valentina Glajar and Domnica Rădulescu, *Studies in European Culture and History*, Palgrave Macmillan, 2008.
  44. Rădulescu, Domnica, *Performing the Female "Gypsy". Commedia Dell Arte s Tricks for Finding Freedom, Brief History of the Gypsy Role in Early Modern Europe*, in *Gypsies in European Literature and Culture*, ed. By Valentina Glajar and Domnica Radulescu, *Studies in European Culture and History*, Palgrave Macmillan, 2008.
  45. Reteganul, Ion Pop, *Țigani*, Tipografia Seminarului greco-catolic, Blaj, 1886, p.7, citat în Elena Andreea Trif-Boia, *Imaginea Celuilalt în cultura românească din Transilvania. Secolul al XIX-lea, Introducere*, Presa Universitară Clujeană, Cluj Napoca, 2012.
  46. Schmitt-Kilb, Christian, "Gypsies and Their Representation: Louise Doughty's Stone Cradle and David Mitchell's Black Swan Green" în *Facing the East in the West, Images of Eastern Europe in British Literature, Film and Culture*, Ed. By Barbara Korte, Eva Ulrike Pirker and Sissy Helff, Amsterdam, 2010.
  47. Stoenescu, Alex Mihai, *Țigani din Europa și din România. Studiu imagologic*, Editura Rao, București, 2015.
  48. Symons, Arthur, *În Lauda țiganilor*, 297, în Paola Toninato, *The Rise of Written Literature among the Roma: A study of the Role of Writing in the Current Re-Definition of Romani Identity with Specific Reference to the Italian Case*, University of Warwick, Martie, 2004.
  49. Tong, Diane, *Introduction to Gypsies, An Interdisciplinary Reader*, Routledge, New York & London, 2013.
  50. Toninato, Paola, *Romani Writing, Literacy, Literature and Identity Politics*, Routledge Taylor & Francis Group, New York& London, 2014.
  51. Toninato, Paola, *The Rise of Written Literature among the Roma: A study of the Role of Writing in the Current Re-Definition of Romani Identity with Specific Reference to the Italian Case*, University of Warwick, March, 2004.

52. Trif-Boia, Elena Andreea, *Imaginea Celuilalt în cultura românească din Transilvania. Secolul al XIX-lea*, Presa Universitară Clujeană, Cluj Napoca, 2012.
53. Wilder, Lance Jason, *Dark Wanderers: Gypsies in Nineteenth Century British Poetry*, Under the Direction of Tricia Lootens and Anne Williams, Disertație Susținută la Universitatea din Athena, Georgia, pentru titlul de Doctor în Filozofie, 2004, pdf.
54. Willems, Wim, *In search of the true Gypsy. From Enlightenment to Final Solution*, transl. By Don Bloch, Routledge, New York, 2013.
55. Wlisoeki, *Von wandernden Zigeunervolke*, p.278, în Marian Zăloagă, *Romii în cultura săsească în secolele al XVIII-lea și al XIX-lea*, Editura Institutului pentru Studierea Problemelor Minorităților Naționale, Cluj Napoca, 2015.
56. Zăloagă, Marian, *Romii în cultura săsească în secolele al XVIII-lea și al XIX-lea*, Editura Institutului pentru Studierea Problemelor Minorităților Naționale, Cluj Napoca, 2015.

REVISTE/PERIODICE

1. Bâncilă, Ioana Colac, *Labirint și savoare bucureșteană cu iz fanariot: Manuscrisul fanariot*, Alecart. Revistă de atitudine culturală, realizată de elevi și absolvenți ai Colegiului Național de Artă ”Octav Bâncilă”, ai Colegiului Național Iași și ai Colegiului Național ”Petru Rareș”, Suceava, nr. 14, mai 2015, Iași.
2. Behmler, George K., *The Gypsy Problem in Victorian England*, în *Victorian Studies*, nr. 28, 1958.
3. Blackwell Gary, Patricia și Talcott, Richard, *Stargazing in Ancient Egypt*, în ”*Astronomy*”, iunie 2006, 2013
4. Bora, Clina, *Manuscrisul Fanariot*, în „Revista Literară Steaua”, Uniunea Scriitorilor din Rpmânia, anul LXVI, nr. 7-8, iulie-august 2015.
5. Brah, Avtah, 2000, “*The scent of memory: strangers, our own and others*”, in Brah, Avtah and Coombes, Annie E. (ed.), *Hybridity and its Discontents: Politics, Science Culture*, Routledge, London and New York, pp.272–290., în *Bucovina Literară nr. 7-8*, iulie-august 2011.

6. Cristea, Dan, *O versiune poetică de roman istoric*, în „Luceafărul de dimineață”, nr.7, 2015.
7. Cropper, Corry, “*Prosper Mérimée and the Subversive ‘Historical’ Short Story*,” în *Nineteenth Century French Studies* 33 ,1/2, 2004, 69.
8. Dan, Dimitrie, paroh în Lujeni, *Țiganii din Bucovina, Cernăuți*, Tipo și Litografia concesionată Arch. Silvestru Morariu-Andrievici, 1892, http://www.dragusanul.ro/wp-content/uploads/Etnii_bucovinene.pdf, 20.07.15.
9. Epstein Nord, Deborah, *Marks of Race: Gypsy Figures and Eccentric Femininity in Nineteenth Century Women’s Writing*, în *Victorian Studies*, nr. 41.2, 1998.
10. Ghillebaert, Françoise, *Disguise in George Sand’s Novels*, în Tamara Alvarez-Detrell& Michael G. Paulson (eds), *Currents in Comparative Romance Languages and Literatures*, vol. 94, Peter Lang Publishing, Inc., New York, 2009.
11. Grădinariu, Mihaela, *Prizonieri în manuscris*, în „Cronica veche”, nr. 10, octombrie, 2015.
12. Iuga, Nora, “*O ureche genială*”, *România literară*, nr. 6., 2001.
13. Katritzky, M. A., Maria Ines Aliverti, Rosalind Kerr, Edith Jaffe-Berg, Stefano Mengarelli& Robert Henke (eds), “*The Commedia dell’Arte: New Perspectives and New Documents, Early Theatre*” 11.2, *Issues in Revue*, în *New Developments in Commedia Research*, 2008.
14. Krasner, James, *Where No Man Praised: The Retreat from Fame in George Eliot’s “The Spanish Gypsy”*, *Victorian Poetry* 32.1, 1994.
15. Mihăilescu, Vintilă, *România exotică*, *Dilema Veche*, nr. 578, 12-18 martie, 2015.
16. Munteanu, Raluca, *Mircea Eliade și filosofia sa “autentică” de viață*, în *Analele științifice ale Universității “Al. I. Cuza” Iași*, serie nouă, Secțiunea Literatură, Tomurile LII-LIII, Editura Universității “Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2006-2007.
17. Mușat, Carmen, *Strategiile subversiunii. Incursiuni în proza postmodernă*, Editura Cartea Românească, București, 2008.
18. Oică, Iuliana, *Limba argotic în romanul “Groapa” de Eugen Barbu*, în „*Columna*”, nr. 3, 2014.

19. *The Repository of Arts, Literature, Fashions, Manufacture* January 1, 1818, s, The Second Series, Vol. V, no. XXV., Ed. Norwich and National Union, Fire and Life Association, Bridge Street, Blackfriars, London, 1818.
20. Ruști, Doina, *Simbolurile recuperării în opera lui Eliade*, în *Analele științifice ale Universității "Al. I. Cuza" Iași*, serie nouă, Secțiunea Literatură, Tomurile LII-LIII, Editura Universității "Alexandru Ioan Cuza", Iași, 2006-2007.
21. Simion, Eugen, *Țiganiada: O scriere carnavalescă*, în *Cultura mozaic*, Fundația Culturală Română Cultura, nr.340 din 22.09.2011.
22. Sorohan, Elvira, *Un roman despre vremea poezilor Văcărești*, în „*Convorbiri Literare*”, 27 august 2015.
23. *The Scots Magazine and Edinburgh Literary Miscellany, Being a Repository of Literature, History, and Politics*, For 1815, Vol. LXXVII, Printed for Archibald Constable and Company By J. Ruthven and Sons, Edinburgh, 1815.
24. Straje, Mihail, *Interviu*, în "Revista România Literară", apărut în România Literară, anul II, nr.59, 1 aprilie 1933.
25. Ștefănescu, Dorin, *About intuition and Image in Hans-Georg Gadamer's Hermeneutics*, în *Journal of Romanian Literary Studies*, Issue no. 4/2004
26. Timaru, Adelina, *Imprecația în poezia lui Miron Radu Paraschivescu*, în „*Caiete Critice*”, nr. 9, 2011.
27. Ungureanu, C., *Proza românească de azi*, Editura Cartea Românească, București, 1985.
28. Vega Gonzales, Suzana, *Broken Wings of Freedom: Bird Imagery in Toni Morrison's Novels*, Universidad de Ovideo, "Revista de estudios Norteamericanos", no.7, 2000.
29. Veres András, *Cigányok az irodalomban în Barangoló, szomorú nép*, Kritika, (12):10—11, 1997.
30. Verma, Raj Gaurav, *Magic Realism and the Theme of Love in Love in the Time of Cholera*, în "The Criterion. An International Journal in English", vol. 4 Issue II, aprilie, 2013.
31. Walter, Roland, *Transculturation and Narration*, în *Postcolonial Translocations, Cultural Representation and Critical Spatial Thinking*, Ed. By Marga Munkelt, Markus Schmitz, Mark Stein, and Silke Stroh, ASNEL Papers 17, Rodopi, Amsterdam, New York, 2013.

DICȚIONARE, ANTOLOGII, ENCICLOPEDII

- i. Călinescu, G., *Istoria literaturii române de la origini până în prezent*, ed. A II-a, *Prefață* de Al. Piru, Ed. Minerva, București, 1985.
- ii. Cornwell, Neil, (ed.) *Reference Guide to Russian Literature*, Routledge Taylor and Francis Group, New York, 2013.
- iii. *Dicționar Explicativ al Limbii Române*, Academia Română, "Institutul de Lingvistică Iorgu Iordan", Editura Univers Enciclopedic, București, 1998.
- iv. Drimba, Ovidiu, *Istoria literaturii universale*, Ed. Saeculum I.O. și Vestala, București, 2004.
- v. Gassner, John & Quinn, Edward (eds.), *The Reader's Encyclopedia of World Drama*, Dover Publications, Inc., Mineola, New York, 2002.
- vi. James, Edward T., Janet Wilson James, Paul S. Boyer, *Notable American Women, A Biographical Dictionary*, Radcliffe College, USA, 1971.
- vii. Manolescu, Nicolae, *Istoria Critică a Literaturii Române. 5 Secole de Literatură*, Editura Paralela 45, Pitești, 2008.
- viii. Marino, Adrian, *Umanismul azi, agonie sau renaștere spirituală*, în *Dicționar de Idei literare*, Argonaut, Ediție și text îngrijit de Florina Ilis și Rodica Frențiu, Cluj Napoca, 2010.
- ix. *Magyar-cigány szótár*, Komp Press, Kolozsvár, 2000.
- x. Mitchell, Sally, *Victorian Britain, An Encyclopedia*, Routledge, New York, 2011.
- xi. Mulvey, Laura, *Visual Pleasure and Narrative Cinema* în Amelia Jones (ed.), *Feminisms: an anthology of literary theory*, *The Feminism and Visual Culture Reader*, Routledge Taylor & Francis Group, London and New York, 2003.
- xii. Murray, Christopher John, *Encyclopedia of the Romantic Era, 1760-1850*, vol.1-2, ed., Taylor&Francis Books, Inc., New York, 2004.

TEZE DE MASTERAT/DOCTORAT

1. Wells, Kimberly Ann, *Screaming, Flying, and Laughing: Magical Feminism'Witches in Contemporary Film, Television, and Novels*, A Dissertation of Doctor of Philosophy, Texas A&M University, May, 2007.
2. Allegretto, Kari A., *Fortune-Tellers and Telling Sympathies: Innovations of Caravaggio s Fortune-Teller*, Submitted to the Faculty of the College of Arts and Sciences of American University, pdf, American University, Washington D.C., 2013.
3. M. A. Katritzky, *A Study in the Commedia dell ' Arte 1560-1620 with Special Reference to the Visual Records*, teză de doctorat în Facultatea de Istorie Modernă, St. Catherine's College, University of Oxford, pe https://www.academia.edu/3956041/A_study_in_the_commedia_dellarte_1560-1620_with_special_reference_to_the_visual_records_2_vols-unpublished
4. Michelle Stoddard Lee, *Renovating the Closet: Nineteenth Century closet Drama Written by Women as a Stage for Social Critique*, Dissertation for Degree of Philosophy, university of Texas at Austin, 2009, pdf.
5. Paola Toninato, *The Rise of Written Literature among the Roma. A Study of the Role of Writing in the Current Re-Definition of Romani with Specific Reference to the Italian Case*, teză de doctorat, Universitatea din Warwick, Centrul de traduceri și Studii de Comparatistică Culturală, Martie, 2004.

BIBLIOGRAFIE ONLINE

1. Achim, Viorel, *Marea migrație a țiganilor abia începe*, în *Historia.ro*, nr.13, septembrie, 2010, http://www.historia.ro/exclusiv_web/articol/istoricul-viorel-achim-marea-migra-ie-iganilor-abia-ncepe, accesat pe 10.10.15.
2. Agopian, Ștefan, *Selari-strada cu bordel din Centrul Vechi*, <http://timp-liber.acasa.ro/noutati-290/selari---strada-cu-bordel-din-centrul-vechi-13066.html>, accesat pe 10.10.15.
3. Barbuceanu, Sorina, *Alteritatea romă reflectată în proza românească a secolului al XX-lea*, Universitatea „Petrol - Gaze” Ploiesti http://www.upit.ro/uploads/facultatea_lit/ELI/Arhiva%20ELI/no.2%20-2006%20vol.%201.pdf, accesat pe 12.09.15.

4. http://www.bbc.co.uk/history/historic_figures/behn_aphra.shtml
5. Barbu, Georgiana, Imagini ale rromilor...1613, Spania, Miguel de Cervantes Saavedra, CRP, anul III, ID, <http://documents.tips/documents/imagologie-tema-2-georgiana-barbu.html>, accesat pe 12.09.15.
6. Behmler, George K., *The Gypsy Problem in Victorian England*, în *Victorian Studies* vol.28, Issue 2, January 1958, p. 243, pe <http://connection.ebscohost.com/c/literary-criticism/6883853/gypsy-problem-victorian-england>, accesat pe 10.03.16.
7. Curșeu, Ioan Pop, *The Gypsy-witch in Romanian Literature: Games of Fascination and Fear*, în *Revista de Etnografie și Folclor/Journal of Ethnography and Folclore*, New Series, 1-2, 2014, p. 23, accesat pe 12.09.15.
8. https://www.academia.edu/10159695/The_Gypsy-Witch_Social-Cultural_Representations_Fascination_and_Fears, accesat pe 29.01.16.
9. Dan, Dimitrie, paroh în Lujeni, descrie tradițiile acestea în detalii în *Țigani din Bucovina, Cernăuți*, Tipo și Litografia concesionată Arch. Silvestru Morariu-Andrievici, 1892, http://www.dragusanul.ro/wp-content/uploads/Etnii_bucovinene.pdf, accesat pe 20.07.15.
10. Didia Odorica Sevastos, Elena, *Călătorii prin Țara Românească*, scrisoarea a doua din 14 iulie 1887 (scrisă la Botoșani), trimisă prietenei sale Electra Mortzun, 1888 Iași, Tipografia Națională, p.13-15, citat pe <https://seemeasiam.files.wordpress.com/2010/05/priveste-ma-asa-cum-sunt.pdf>.
11. Ibanez Munoz, Oscar, *From Romance to Ritual: Myth, Ritual and Subversion in D.H. Lawrence's "The Virgin and the Gipsy"*, *Epos*, XVI, p.365 citat pe <http://www.iasj.net/iasj?func=fulltext&aId=87617>, accesat pe 20.07.15
12. <http://www.istoriafilmuluiromanesc.ro/film-romanesc~lisca~186>, accesat pe 03.01.16.
13. Katritzky, M. A., *A Study in the Commedia dell'Arte 1560-1620 with Special Reference to the Visual Records*, teză de doctorat în Facultatea de Istorie Modernă, St. Catherine's College, University of Oxford, https://www.academia.edu/3956041/A_study_in_the_commedia_dellarte_1560-1620_with_special_reference_to_the_visual_records_2_vols-unpublished_, p.186, accesat pe 21.01.16.

14. Kogălniceanu, Mihail, *Esquisse sur l'histoire, les moeurs et la langue des cigains, connus en France sur le nom de Bohemiens, suivi dans requiel de cent mots cigains*, Berlin, Librairie de B. Behr, 1837, traducere Vasile Ionescu și Drago; Palade, Ed. Aven Amentza, Capitolul I, <https://www.scribd.com/doc/237065212/robia-romilor-in-Romania>, accesat pe 20.07.15
1. Lecca, Octav G., *Istoria Țiganilor*, 1898, Caransebeș: Tip.Diecesana, p.167, citat în <https://seemeasiam.files.wordpress.com/2010/05/priveste-ma-asa-cum-sunt.pdf>, accesat pe 20.07.15.
  2. Libby, Anthony, "God's Lioness and the Priest of Sycorax: Plath and Hughes." În *Contemporary Literature*. July 1974, accesat pe 03.01.16.
  3. Livingstone, Sally A., *Marriage, Property and Women's Narratives*, Palgrave Macmillan, 2012, <https://books.google.ro/books?id=SV5dAQAAQBAJ&pg=PT172&dq=description+of+rosina+pepita&hl=ro&sa=X&ved=0CFMQ6AEwBzgKahUKEwjxn4bIxeXGAhUCvRQKHVpLDNU#v=onepage&q=description>, accesat pe 02.03.2015.
  4. Marin Barutcieff, Silvia, *Dimensiunea nocturnă a Celuilalt*, Recenzia cărții *Lege și fărădelege în lumea românească veche*, Iași, Editura Polirom, 2006, de Dan Horia-Mazilu în *Observatorul Cultural*, nr. 781 din 16.07.2015, scris de, http://www.observatorcultural.ro/Dimensiunea-nocturna-a-Celuilalt*articleID_20694-articles_details.html, accesat pe 20.07.15.
  5. Okely, Judith, *The Traveller Gypsies*, Cambridge University Press, 1983, <http://catdir.loc.gov/catdir/samples/cam031/82009478.pdf>, 17.07.15
  6. Popa, Marian, *Viscolul și carnavaulul. Eseu despre opera lui Fănuș Neagu*, București, 1980.: F:N este un dionisiac?, <http://www.limbaromana.md/index.php?go=articole&n=2236>, accesat pe 12.02.16.
  7. Popescu, Laura, Între anatemă și pitoresc, țiganul în literatura română, pe <http://www.unibuc.ro/studies/Doctorate2010Iunie/Popescu%20Laura%20-%20Intre%20anatema%20si%20pitoresc%20-%20Tiganul%20in%20literatura%20romana/Rezumat%20lucrare%20%20LP.pdf>, accesat pe 20.07.15.

8. Popovici, Iulia, *Un film palimpsest despre supunere socială*, Nr. 767 din 09.04.2015, , http://www.observatorcultural.ro/FILM.-Un-film-palimpsest-despre-supunere-sociala*articleID_31619-articles_details.html, accesat pe 12.02.16.
9. Pribeagu, Ion, *Zaraza*, text de Ion Pribeagu, muzica: Benjamin Tagle Lara, https://ro.wikipedia.org/wiki/Zaraza#Zaraza_.C3.AEn_literatur.C4.83_.C8.99i_film, accesat pe 14.07.15
10. Rachieru, Adrian Dinu, *Fănuș Neagu, un dionisiac?*, în „*Limba română. Revistă de știință și cultură*”, pe <http://www.limbaromana.md/index.php?go=articole&n=2236>, accesat pe 12.02.16.
11. Sabiron, Celine, *Homecoming and Liminality in Walter Scott's "Guy Mannering"*, în <http://etudeseccossaises.revues.org/224>, accesat pe 30.01.16.
12. Stan, Elise, *Savoarea cântecului*, pe <http://jurnalul.ro/editie-de-colectie/cristian-vasile/savoarea-cantecului-319296.html> , acesat pe 13.07.15.
13. Saviana Stănescu, *Medeea, Re-imaginarea Clasicilor (II)*, în <http://atelier.liternet.ro/articol/12138/Saviana-Stanescu/Medeea-Re-imaginarea-Clasicilor-II.html>, accesat pe 18.08.15.
14. Știrbu, Mihai, pe <http://jurnalul.ro/editie-de-colectie/cristian-vasile/o-epoca-319294.html>, accesat pe 13.07.15.
15. Tănase, Stelian, *Zaraza all inclusive*, http://www.observatorcultural.ro/Zaraza-all-inclusive*articleID_18497-articles_details.html, accesat pe 12.09.15.
16. Tomi, Raluca, *Legislație-Reformă- Emancipare. Mișcarea aboliționistă din principate și impactul ei asupra legislației de dezrobire (1849-1856)*, pdf http://www.iini-minorities.ro/resurse/Tomi-Raluca_Miscarea-abolitionista_2010.pdf, accesat pe 12.06.15.
17. Volscho, Thomas W., *Reproductive Racism in the United States: The Sterilization of Women of Color Since the Early 1980s*, 2009,p. 62, <http://csivc.csi.cuny.edu/Thomas.Volscho/files/VolschoDiss.pdf>, accesat pe 18.08.15.
18. Zăloagă, Marian, *Magia țigănească. De la șarlatanie la procesul de disciplinare socială a lumii săsești în secolele XVIII-XIX*,

- https://www.academia.edu/1505061/Magia_tiganeasca_disciplinarea_sociala_in_mediul_sasesc._sec_XVIII-XIX., accesat pe 25.08.15.
19. <http://www.rfi.ro/special-paris-72326-negrii-evreii-musulmanii-i-iganii-n-arta-occidental-temele-unor-conferin-e-g>, accesat pe 15.07.15.
  20. http://www.bbc.co.uk/history/historic_figures/behn_aphra.shtml, accesat pe 12.09.2015.
  21. <http://www.revistaorizont.ro/arhiva/ianuarie2009.pdf>, p. 28, accesat pe 15.07.15.
  22. http://www.crrt.ro/wp-content/uploads/2012/04/Conferinte_VOL-1.pdf, accesat pe 16.11.14
  23. <http://www.walterscott.lib.ed.ac.uk/etexts/novels.html#mannering>, accesat pe 16.11.14
  24. <http://www.scribub.com/sociologie/TRADITII-RRROME52734.php>, accesat pe 01.08.15
  25. <https://dexonline.ro/definitie/soteriologie>, accesat pe 19.02.16.
  26. <http://cerculpoetilor.net/poet.php?idp=85>, accesat pe 12.06.15.
  27. <http://jurnalul.ro/editie-de-colectie/cristian-vasile/tangoul-obsesie-319292.html>, accesat pe 15.07.15
  28. <https://vladtataru.wordpress.com/2010/01/>, accesat pe 15.07.15
  29. <http://utopiabalcanica.net/2009/09/16/zaraza-te-ar-focul/>, accesat pe 10.07.15
  30. https://ro.wikisource.org/wiki/%C8%9Aara_mea_%28Regina_Maria%29, accesat pe 12.06.15.
  31. http://adevarul.ro/news/bucuresti/poveSti-bucureSti-audio-legenda-frumoasei-zaraza-tiganca-iubeau-nebuneste-lautarii-micul-paris-existat-nua-1_50bde9357c42d5a663cfcc16/index.html, accesat pe 14.07.15.
  32. http://www.historia.ro/exclusiv_web/portret/articol/un-portret-controversat-zaraza, accesat pe 12.07.15
  33. https://ro.wikisource.org/wiki/%C8%9Aara_mea_%28Regina_Maria%29, accesat pe 08.02.16.
  34. <http://cultural.bzi.ro/zaraza-legenda-iubirii-decapitate-4617>, accesat pe 22.06.15.
  35. <https://books.google.ro/books?id=epVCAQAIAAJ&q=walter+scott,+meg+merrilies+gypsiness&dq=walter+scott,+meg+merrilies+gypsiness&hl=ro&sa>

- =X&ved=0CCQQ6AEwAWoVChMImsrrlPvmxgIVyO0UCh1MQwZa,
accesat pe 14.07.15
36. <http://publishing.cdlib.org/ucpressebooks/view?docId=ft4199n921&chunk.id=d0e2855&toc.depth=100&brand=ucpress>, accesat pe 28.01.16
  37. <http://www.walterscott.lib.ed.ac.uk/etexts/novels.html#mannering>, accesat pe 16.11.14.
  38. <http://filme-carti.ro/carti/zaraza-de-andrei-ruse-41891/>, accesat pe 12.06.15.
  39. <http://www.scritub.com/sociologie/TRADITII-RROME52734.php>, accesat pe 14.07.15
  40. http://en.wikipedia.org/wiki/Fictional_representations_of_Romani_people, accesat pe 22.06.15.
  41. https://ro.wikipedia.org/wiki/Inim%C4%83_de_%C8%9Bigan, accesat pe 10.07.15.
  42. <https://seemeasiam.files.wordpress.com/2010/05/priveste-ma-asa-cum-sunt.pdf>, accesat pe 10.07.15.
  43. <http://limbaromana.md/index.php?go=articole&n=2236>, accesat pe 10.07.15.
  44. <http://publishing.cdlib.org/ucpressebooks/view?docId=ft4199n921&chunk.id=d0e2855&toc.depth=100&brand=ucpress>, accesat pe 28.01.16.
  45. https://en.wikipedia.org/wiki/Guy_Mannering, 03.08.15, accesat pe 04.08.15.
  46. <http://www.mfa.org/collections/object/meg-merrilies-39416>., accesat pe 03.08.15.
  47. <https://books.google.ro/books?id=6W2rsPKmD0YC&pg=PA25&dq=walter+scott,+meg+merrilies&hl=ro&sa=X&ved=0CC4Q6AEwAmoVChMI3vvixPzmxgIVibsUCh2YtwI0#v=onepage&q=walter%20scott%2C%20meg%20merrilies&f=true>, accesat pe 12.08.15.

